

Pensjonskassen for fylkene

Årsberetning og regnskap 2024

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkel tall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Bjarne Furuborg Refsnes, administrerende direktør i Pensjonskassen for fylkene.

Nok et solid år for pensjonskassen

Pensjonskassen for fylkene kan se tilbake på 2024 som et begivenhetsrikt år på mange områder. Årets hovedpunkter har vært:

- Første driftsår som interkommunal pensjonskasse.
- Etablerte nye leveranser med de tre gjenopprettede fylkeskommunene.
- Forberedte innføringen av ny offentlig tjenstepensjon fra 2025.
- Videreutviklet samarbeidet med de offentlige pensjonskassene.
- Fått gode tilbakemeldinger fra medlemmene i en medlemsundersøkelse gjennomført på tvers av pensjonskasser.
- Gjennomført stedlig tilsyn fra Finanstilsynet.
- Innføring av nytt styrings- og kvalitetssikringssystem.

- Nok et år med meget god avkastning på kundemidlene.
- Svært gode risikoresultater.

2024 var vårt første år som interkommunal pensjonskasse etter oppløsningen av Viken fylkeskommune. Det medførte navnebytte og ny grafisk profil. Vi har gjennomført en grundig prosess med å fordele midler og medlemmer fra Viken til de tre gjenopprettede fylkeskommunene, Akershus, Buskerud og Østfold. Videre har vi etablert gode rutiner sammen med HR, lønn og økonomi i de tre nye fylkeskommunene.

Gjennom omdanning til interkommunal pensjonskasse har vi også endret styringsmodell for valg av styre. Tidligere var det fylkestinget som oppnevnte styremedlemmene. Fra 2024 oppnevner alle foretakene en representant til et årlig foretaksmøte. Hvert foretak har stemmerett etter sin størrelse. Hvert fjerde år velger foretaksmøtet nytt styre. På denne måten får alle pensjonskassens fylkeskommuner og foretak anledning til å delta i prosessen. Som tidligere, har medlemmene i tillegg oppnevnt ett styremedlem.

Ny offentlig tjenstepensjon

Ny offentlig tjenstepensjon gir medlemmene langt større fleksibilitet til å ta ut pensjon og samtidig fortsette i arbeid uten avkorting av pensjon. Forutsatt tilstrekkelig opptjening kan man nå selv velge alder for uttak av pensjon fra 62 til 75 år, samt velge helt eller delvis uttak.

Endringene medfører store systemtekniske utfordringer. Vi har brukt mye tid i 2024 på å forberede overgangen til nytt pensjonsadministrasjonssystem.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Fornøyde medlemmer

Alle aktive medlemmer i pensjonskassen har fått tilbud om å delta på pensjonskurs og det er gjennomført både digitale og fysiske kurs med til sammen 260 deltagere. Kursene er skreddersydd for medlemmer født før eller etter 1963. Vi tilbyr også separate kurs for hver fylkeskommune med tilhørende virksomheter. Tilbakemeldingene er svært gode. Vi ser at det etter hvert kurs er en umiddelbar økning i bestilling av individuell veiledning. Dette viser at medlemmene ser verdien av å sette seg inn i sin situasjon og planlegge egen fremtid.

I 2024 gjennomførte vi 243 individuelle veiledningssamtaler og besvarte 1 721 telefonsamtaler. Gjennomsnittlig ventetid på telefon gikk ned fra 30 sekunder i 2023 til 22 sekunder i 2024. Det er viktig for oss å være lett tilgjengelig for våre medlemmer og tett på når de har behov for oss. Gratis personlig veiledning er en av de unike fordelene for medlemmene av pensjonskassen som skiller oss fra blant annet livselskapene. Les gjerne mer om våre medlemsfordeler på side 9.

Vi gjennomfører en årlig medlemsundersøkelse. I 2024 tok vi initiativ til å gjennomføre dette parallelt med alle de offentlige pensjonskassene, slik at vi kan sammenligne resultater på tvers av pensjonskassene som en del av forbedringsarbeidet. De aller fleste pensjonskassene deltok i dette fellesprosjektet. Vi er glade for å konstatere at Pensjonskassen for fylkene oppnådde svært gode resultater. Overordnet skårer vi bedre enn snittet av de kommunale og fylkeskommunale pensjonskassene. Vi oppnår også bedre skår på totalinntrykk fra medlemmene sammenlignet med det største livselskapet i offentlig sektor. Les mer om tilbakemeldingene fra våre medlemmer på side 20.

Tilbakemeldingene fra medlemmene inspirerer oss til å fortsette arbeidet med kontinuerlig forbedring av informasjon og oppfølging.

Pensjonskassen er en pådriver for samarbeid pensjonskassene imellom for å øke kvalitet og redusere kostnader. I 2024 førte dette samarbeidet blant annet til felles oppdatering av brevmaler, felles pensjonsinformasjon på nettsider, i nyhetsbrev og felles arkitektur på nettsidene.

Stedlig tilsyn

Finanstilsynets oppdrag er å bidra til at pensjonsforetakene er solide og risikobeviste, og at de har god styring og kontroll. Dette kontrolleres blant annet gjennom stedlig tilsyn.

Finanstilsynet gjennomførte tilsyn hos pensjonskassen i april 2024. Formålet med tilsynet var å gå gjennom pensjonskassens system for styring og kontroll samt risikonivå og kapitalisering. Det var en ubetینگet positiv opplevelse å ha Finanstilsynet på besøk. Representantene fra Finanstilsynet stilte relevante spørsmål og kom med gode innspill.

Vi mottok i etterkant en ren rapport uten pålegg om endringer, noe vi er svært fornøyde med. Finanstilsynets tilsynsrapporter blir nøye lest i bransjen og vi har fått mange positive tilbakemeldinger på at pensjonskassen kommer svært godt ut i rapporten.

Godt risikoresultat i 2024

Pensjonskassen har svært gode risikoresultater. Dette skyldes i hovedsak lav uførhet blant medlemmene. Pensjonskassen har i 2024 hatt en utflating av antall uførepensjonister sammenlignet med 2023. For 2024 fikk vi et positivt risikoresultat på 39 millioner kroner. Det ble i sin

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkel tall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

helhet overført til premiefond. For årene 2020 til og med 2024 samlet, har vi overført 210 millioner kroner i risikoresultat til premiefond.

Meget god avkastning også i 2024

2024 ble et godt år i verdipapirmarkedene. Den beste avkastningen fikk vi i aksjemarkedet, mens høye renter bidro til positiv avkastning også i obligasjonsmarkedet. Samtidig fortsatte den norske kronen å svekke seg. Geopolitisk uro, det amerikanske presidentvalget og usikkerhet rundt inflasjon og vekst bidro til betydelige svingninger i både renter og aksjer gjennom året.

Pensjonskassen leverte nok et år med svært god avkastning. Markedsavkastning på kundemidlene ble hele 10,5 %. For å sette det i en sammenheng er det naturlig å måle oss opp mot det største livselskapet i offentlig sektor. De leverte en avkastning på kundemidlene på 8,7 % i 2024 (avkastning inkludert markedsverdier for investeringer bokført til amortisert kost).

Sammenligner vi oss med de andre kommunale pensjonskassene kommer vi nok en gang ut i toppsjiktet da snittavkastning (i kollektivporteføljen) for disse pensjonskassene var 9,4 % i 2024. (Kilde: Pensjonskasseforeningen).

Forvaltningskapitalen økte fra 10,9 til 12,4 milliarder kroner. Kapitalavkastningen står for over en milliard kroner av økningen. Kapitalforvaltningen har som mål å sikre avtalte pensjoner til enhver tid, samt å gi en meravkastning som reduserer behovet for premieinnbetalinger fra arbeidsgiverne. 2024 ble nok et år hvor vi ytterligere styrket soliditeten til pensjonskassen. Vi har derfor overført betydelige

midler til foretakenes premiefond. Målsetningen er at vi over tid tilfører overskudd til premiefondet slik at arbeidsgiver kan benytte premiefondet til å dekke ett års innbetaling av pensjonspremien. På denne måten bidrar vi til å redusere de årlige pensjonskostnadene og bedre likviditeten for fylkeskommunene og foretakene.

Vi var spent på hvordan beslutningen om oppløsningen av Viken fylkeskommune skulle påvirke sykefravær og uføreutvikling. Vi har som en av få pensjonskasser en egen rådgivende lege som jobber aktivt med oppfølging av blant annet delvis uføre. Målsettingen er å få flest mulig tilbake i full stilling gjennom å bidra til medisinske avklaringer og tilrettelegging på arbeidsplassen. Her opplever vi gode resultater og du kan lese mer om hvordan arbeidsgivere kan tilrettelegge for at sykmeldte/uføre kan komme tilbake i jobb på side 16.

Styring og kontroll

Vi har i 2024 innført et nytt styrings- og kvalitetssikringsystem. Dette gjør at vi kan automatisere oppfølging av at leveranse fra eksterne tjenesteleverandører skjer i henhold til kontrakt på tid og kvalitet.

Vi har også integrert hendelsesrapportering og risikostyring i systemet for ytterligere å systematisere oppfølging av risiko.

Bærekraft og ESG

Forhold knyttet til ESG og bærekraftige investeringer er en integrert del av forvaltningen i pensjonskassen.

Vi har i 2024 gjennomført en egen klimascenarioanalyse for å kartlegge sannsynlige effekter av ulike utfall av den globale oppvarmin-

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

gen. Pensjonskassen vektlegger å ha en portefølje som er robust i ulike klimascenarier.

I løpet av året har vi gjennomført endringer i vår globale aksjepor-
tefølje som har ytterligere forbedret den samlede ESG-ratingen til
porteføljen. Porteføljen overvåkes også løpende for å avdekke om vi
er eksponert til selskaper som har svake resultater når det gjelder
miljømessige og samfunnsrelaterte forhold.

For en mer detaljert beskrivelse av vårt bærekraftsarbeid gå til side
25.

Ny kapitalforvaltningsmodell

Pensjonskassen har hatt en prosess gjennom 2024 for å organisere
kapitalforvaltningen slik at vår proaktive forvaltning i større grad ut-
nytter markedsmulighetene. Samtidig skal vi ha god risikostyring og
kontroll og redusere kostnader gjennom stordriftsfordeler samt bidra
til en mer bærekraftig samfunnsutvikling gjennom våre investerings-
valg.

For å oppnå disse målsetningene har pensjonskassen, i samarbeid
med vår finansrådgiver, etablert et eget investeringsfond eid av pen-
sjonskassen (PeKF investeringsfond). Alle pensjonskassens 23 fond-
sinvesteringer vil i løpet av 2025 samles i PeKF investeringsfond. Det-
te vil vesentlig forenkle og effektivisere forvaltningen med ett depot
og én rapportering. Vi vil også kunne måle underliggende papirer på
tvers av forvalterne og foreta selvstendige beslutninger om eksklusjon
av selskaper og lignende. Modellen er tilsvarende som hos «oljefon-
det».

Fremtiden

Pensjonskassen er godt rustet for fremtiden. Vi har en meget solid
finansiell posisjon, en klar strategi og vi har ytterligere styrket vårt
dyktige team i 2024. Vi er forpliktet og godt kvalifisert til å gi medlem-
mene våre trygge og gode pensjoner. Samtidig leverer vi finansielle
resultater som bidrar til lavere pensjonskostnader. Dette bidrar til
bedre økonomi for fylkeskommunene og foretakene.

Takk til medlemmene og våre medarbeidere

Vi takker våre medlemmer for tilliten de har vist oss. Jeg vil også tak-
ke våre medarbeidere og leverandører for godt utført arbeid i 2024.
En spesiell takk går til alle medlemmene som vi har fått fotografere til
årets rapport.

Med hilsen

Bjarne Furuborg Refsnes
Administrerende direktør i Pensjonskassen for fylkene

Navn: Christine Nyhus Viken

Stilling: Assisterende byggeleder,
Buskerud fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 45 år
(men realistisk er vel 73 år).

Pensjonsdrøm:

Pensjonere meg mens jeg fortsatt er sprek nok til å stå på ski og gå opp fjelltopper.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Der kan jeg få hjelp når jeg kommer til det stadiet at jeg trenger å ta noen valg om min pensjon.

Del 1:

Om pensjonskassen

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Hovedpunkter fra 2024:

- Første driftsår som interkommunal pensjonskasse – dette medførte at vi byttet navn til Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold.
- Vi leverte verdijustert avkastning på hele 10,5 % i kundeporteføljen.
- Bufferkapital er tilsvarende 22,6 % av totale midler. Det demonstrerer soliditet og evne til å håndtere risiko.
- 39 millioner kroner i risikoresultat er i sin helhet overført til premiefond.
- Forvaltningskapitalen økte fra 10,9 til 12,4 milliarder kroner.
- Vi har fått gode tilbakemeldinger fra medlemmene i medlemsundersøkelsen som er gjennomført på tvers av pensjonskassene.
- Vi har hatt stedlig tilsyn fra Finanstilsynet. De gjennomgikk pensjonskassens system for styring og kontroll samt risikonivå og kapitalisering. Vi mottok i etterkant en ren rapport uten pålegg om endringer.

Nøkkeltall per 31.12.2024

Medlemmer

- 5 829 aktive medlemmer
- 6 084 alderspensjonister
- 1 049 uførepensjonister
- 644 etterlattepensjonister/barnpensjonister
- 17 311 medlemmer med oppsatte rettigheter

Forvaltningskapital

- 12,4 milliarder kroner per 31.12.2024

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Vårt samfunnsoppdrag

Pensjonskassen for fylkene er en av Norges største offentlige pensjonskasser. Vår viktigste jobb er å sørge for at ansatte i fylkeskommunene, med tilhørende virksomheter, får rett pensjon til rett tid.

Vår visjon

Er å være den foretrukne pensjonsleverandøren for fylkene, deres virksomheter og medlemmer. Vi gjør det enklere for medlemmene å ta opplyste valg. Vi skaper merverdi for fylkene og deres virksomheter.

Våre medlemsløfter

- Best på trygghet, hjelp og veiledning når du trenger det.
- Rett pensjon til rett tid.
- Opplyste valg – tidlig nok.

Våre kundeløfter

- Vi legger FNs bærekraftsmål til grunn for all vår virksomhet.
- Vi skal oppnå best mulig avkastning – med forsvarlig risiko.
- Vi gjør pensjon enklere for arbeidsgivere og medlemmer.

Medlemsfordeler

Et medlemskap i pensjonskassen gir trygghet i alle livets faser. Pensjon fra pensjonskassen er et viktig bidrag til din økonomi den dagen du slutter å jobbe og blir pensjonist. Men det er også flere medlemsfordeler du kan benytte før den tid!

Rabatt på forsikringer

Pensjonskassen har gjennom Pensjonskasseforeningen (medlemsorganisasjonen for private og offentlige pensjonskasser) inngått et samarbeid med Storebrand, som gir deg 20 prosent rabatt på forsikringer (bolig, hytte, innbo, bil og reise). Pluss 10 prosent rabatt dersom du bestiller forsikringen på nett. Les mer om forsikringer fra Storebrand [her](#).

Spørsmål rundt medlemsfordelene dine i Storebrand, rettes til deres kundeservice på telefon 915 08 880 eller over [nettsiden](#).

Boliglån

Medlemmer i pensjonskassen kan låne hos oss til "normrente", både yrkesaktive og de som har gått over til å motta pensjonsytelser. Medlåntaker trenger ikke være medlem. Lån gis mot tinglyst pant i bolig. Medlemmer kan søke om:

- **Finansieringsbevis:** For deg som er på utkikk etter bolig og lurer på hvor mye du kan låne.
- **Refinansiering:** For deg som ønsker å låne opp på eksisterende bolig eller ønsker å flytte lånet til oss.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

- **Lån til boligkjøp** (med kjent adresse): For deg som vet eksakt hvilken bolig du skal kjøpe.
- **Mellomfinansiering:** For deg som skal kjøpe ny bolig før du selger dagens bolig.

I 2024 har Pensjonskassen for fylkene lånt ut 187,8 millioner kroner til sine medlemmer. Les mer om lånetilbudet for medlemmer [her](#).

Kurs, veiledning og kontakt på telefonen

I pensjonskassen kan du få gratis veiledning om din pensjon. Samtalen kan gi deg et godt grunnlag for valgene videre. I 2024 benyttet 243 medlemmer seg av tilbudet. Ønsker du å bestille gratis pensjonsveiledning kan du booke tid i vår digitale kalender. Samtalen kan gjennomføres fysisk på vårt kontor, på teams eller på telefon.

[Bestill veiledning her.](#)

Du kan også delta på pensjonskurs, dette arrangerer vi i samarbeid med arbeidsgiveren din. Ta kontakt med HR-avdelingen hos din arbeidsgiver, så kan de bestille ett kurs fra oss.

Har du spørsmål til pensjonskassen kan du kontakte vår telefon-tjeneste på telefon 08475.

1.721 medlemmer tok kontakt over telefon i 2024. 1.226 medlemmer ringte oss om pensjon. 99 % fikk svar innen 120 sekunder og gjennomsnittlig ventetid på telefonen var 22 sekunder.

Benytt pensjonskalkulatoren på Min side/medlemsportalen

På Min side finner du dine lønnsopplysninger og oversikt over din opp-tjening i pensjonsordningen. Her kan du bruke pensjonskalkulatoren og få et anslag på hva du kan få i pensjon.

Logg deg inn på Min side og prøv [pensjonskalkulatoren](#).

God forvaltning og lave kostnader

Vi har lave administrasjonskostnader og gode forvaltningsresultater, som kommer deg som medlem til gode i form av stabile og pålitelige pensjonsutbetalinger.

Pensjon

Ett medlemskap hos oss inkluderer:

- **Alderspensjon**

Tjenestepensjon sikrer en viss prosentandel av sluttlønnen som pensjon. Din alderspensjon utbetales livsvarig, noe som sikrer inntekt så lenge du lever. Pensjonen er en kombinasjon av alderspensjon fra folketrygden og ytelsene fra pensjonskassen.

Les mer om [alderspensjon](#).

- **AFP**

AFP i offentlig sektor er enten en tidligpensjonsordning du kan få fra du er 62 til 67 år, eller en livsvarig utbetaling du kan ta ut sammen med alderspensjonen din. Hvilken AFP du har avhenger av om du er født før eller etter 1963.

Les mer om [AFP](#).

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

- **Uførepensjon**

Som medlem (yrkesaktive, medlemmer med oppsatte rettigheter) er du forsikret ved uførhet. Uførepensjonen gir økonomisk støtte til ansatte som mister arbeidsevnen på grunn av sykdom eller skade. Les mer om [uførepensjon](#).

- **Etterlattepensjon**

Ved et dødsfall kan din ektefelle, partner eller barn under 20 år ha rett til etterlattepensjon, som gir støtte til familien. Les mer om [etterlattepensjon](#) (ektefellepensjon og barnepensjon).

- **Inkluderende pensjonsopptjening**

Pensjonsopptjeningen gjelder for både faste, midlertidige og deltidansatte. Alle ansatte i fylkeskommunene blir meldt inn i pensjonsordningen, uavhengig av stillingsstørrelsen.

- **Permisjon og opptjeningstid**

Selv om du er i permisjon, kan du tjene opp pensjonsrettigheter. Som hovedregel må du være i lønnet stilling for å opparbeide pensjonsrettigheter og permisjonstid gir normalt ikke pensjonsopptjening. I noen tilfeller kan arbeidsgiver innvilge permisjon som likevel gir opptjening. Årsaker til permisjon som gir opptjening kan for eksempel være militærtjeneste, verv i tjenestemannsorganisasjon, studiepermisjon eller omsorgspermisjon for barn. Les mer om [permisjon og opptjening](#).

- **Dine pensjonsrettigheter videreføres dersom du bytter til ny jobb i offentlig sektor**

Hvis du skifter arbeidsgiver innenfor virksomheter som har en offentlig tjenstepensjon, er det en egen overføringsavtale som sikrer at du får med dine pensjonsrettigheter over i ny pensjonsordning. Les mer om [overføringsavtalen](#).

- **Fra offentlig til privat tjenstepensjon**

Hvis du slutter i stillingen som gir medlemskap i pensjonskassen og begynner i en virksomhet med privat tjenstepensjon, vil medlemskapet ditt hos oss opphøre. Du kan likevel ha rett til en fremtidig pensjon fra oss, dersom du oppfyller vilkårene for samlet opptjeningstid og eventuelt andre offentlige tjenstepensjonsordninger.

Les mer om pensjon for [tidligere medlemmer](#).

Rådgivende lege

Pensjonskassen har en rådgivende lege som kan være en ressurs for fylkeskommunene når det gjelder forebyggende tiltak som kan hindre sykefravær eller uførhet. Les mer om arbeidet til rådgivende lege på side 16.

Nyhetsbrev – hold deg oppdatert om pensjon

Vi ønsker å ha tett kontakt med våre medlemmer og sender alle aktive, pensjonister og alle som ønsker det et nyhetsbrev en gang i måneden. [Registrer deg her](#) for å motta nyhetsbrevet fra oss.

Navn: Janel Deildok

Stilling: Renholdskordinator,
Akershus fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 62 år

Pensjonsdrøm:

Reise rundt i verden, feriere lengre på
Filippinene og mer tid til venner og familie.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Trygghet om helsa skulle svikte og et sted
å henvende meg om jeg lurer på noe om
pensjon.

Del 2:

Virksomheten

NAVIGERING

Adm. dir. beretning 2

Om pensjonskassen 7

Virksomheten 13

Rådgivende lege: 16
Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt

Medlemmene gir oss svært god attest 20

ESG 23

Nøkkeltall 29

Årsberetning 32

Resultatregnskap 43

Balanse per 31.12.24 48

Endringer i egenkapital 52

Kontantstrømoppstilling 53

Noter til regnskapet 57

Revisors beretning 98

Aktuarens beretning 100

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Styret 2024:

Jone Engh	Styreleder
Elisabeth Holvik	Nestleder
Kristian Thowsen	Styremedlem
Erlend Sand Aas	Styremedlem
Tina Enevoldsen	Styremedlem
Iren Gangstad	Styremedlem (medlemsvalgt)
Morten Vollset	Varamedlem
Aud Helen Larsen	Varamedlem (medlemsvalgt, personlig vara til Gangstad)

Ansatte 2024:

Bjarne Refsnes	Administrerende direktør
Tom Roar Helgerud	Direktør økonomi og compliance
Torgeir Engebakken	Fagsjef
Jens Martin Foss	Seniorrådgiver
Trine Lise Eriksen	Seniorrådgiver
Kristoffer Sørli	Seniorrådgiver
Kathrine Wiik	Finance controller
Geir Riise	Rådgivende lege

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Geir Riise, rådgivende lege

Foto: Yina Chan

Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt

I skrivende stund har Norge det høyeste sykefraværet i Europa*.

– Da kan det være lett å tenke at arbeid med sykefravær ikke fungerer. Men det gjør det. Virksomheter som har tatt i bruk IA-virkemidlene og jobbet systematisk over tid med ledelse og arbeidsmiljø har levert gode resultater, forteller Geir Riise, rådgivende lege i Pensjonskassen for fylkene. Variasjonen mellom offentlige og private virksomheter, kommuner og fylkeskommuner er stor. Grunnlaget for lavere sykefravær og færre på uførepensjon avgjøres ofte på arbeidsplassene. Mye av sykefraværet kan forebygges. Evne og vilje til å finne alternativer på arbeidsplass når helsa skranter, er viktig. Ledelse og samarbeid er avgjørende.

– Å ta nærværssamtaler når den sykmeldte er tilbake i arbeid, og lære av hva som kan gjøres for å hindre nye fravær, gjør en stor

forskjell til det bedre for arbeidsgiver og arbeidstaker. Tilbyr virksomheten medvirkning og god organisering gir det gjennomgående lavere fravær. Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt, men kan både påvirkes og løses, forteller Geir Riise. Han har erfaring fra mer enn 30 år som bedriftslege, daglig leder og generalsekretær i Den norske legeförening, og har med det stor innsikt i hva som faktisk fungerer på arbeidsplassen.

Benytt deg av tilbudet fra rådgivende lege

Rådgivende lege Geir Riise er opptatt av å fremme tilstedeværelse på arbeidsplassen og finne gode løsninger i fellesskap mellom ledelse og ansatte. Riise gir også råd og støtte når det er behov for avklaring av medisinske forhold og arbeidsevne ved søknad om uføreytelser. Alle medlemmer av pensjonskassen tilbys medisinsk vurdering om forebyggende tiltak kan redusere sykefravær eller uferhet. Slik oppfølging bør skje så tidlig som mulig ved lengre sykefravær, fordi det da også er enklere å finne gode løsninger. Riise samarbeider da med arbeidsgiver, medlemmet, tillitsvalgte og bedriftshelsetjenesten, når det er ønsket av medlemmet.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Fem tiltak for å tilrettelegge for at sykmeldte/uføre kan komme tilbake i jobb:

1. Tidlig og individuell oppfølging

- Ta tidlig kontakt med den sykmeldte for å vise støtte og planlegge veien tilbake til jobb. Tilpass oppfølgingen til den enkeltes behov og situasjon.
- Gjennomfør jevnlige samtaler for å evaluere situasjonen og justere planen etter behov.
- Tidlig oppfølging og interesse er et viktig signal om at vi behøver deg på arbeidsplassen.
- De gode løsningene ligger i et tillitsfullt og godt samarbeid mellom arbeidsgiver og arbeidstaker.

2. Tilrettelegging av arbeidsoppgaver

- Finn andre måter å løse arbeidsoppgavene på, sammen med arbeidstaker, slik at disse er tilpasset den sykmeldtes kapasitet, både fysisk og psykisk. Kartlegg arbeidsoppgavene og ha oppmerksomhet på hva som kan gjøres. Beskriv kan-aktiviteter som det er mulig å få tilpasset på arbeidsplassen. Husk at lederen kan gjøre mye med tilrettelegging som legen ikke kan. Hold tak i medarbeiders funksjonsevne og hva man kan gjøre sammen.
- Bruk av gradert sykmelding fungerer mange ganger bedre enn full sykemelding. Den ansatte kommer raskere tilbake dersom ledere er tett på for å finne løsninger. Ofte skal det ikke så mye til. Legene kan benytte avventende sykemel-

ding slik at ansatte kan unngå fullstendig sykefravær dersom arbeidsgiver og ansatte sammen finner ut av hva som fungerer. Da må også legen gjennom arbeidstaker bli orientert om hva som er mulig å gjøre på arbeidsplassen. Samlet bidrar dette til raskere rehabilitering og opprettholdelse av arbeidsrelatert mestring. Slik unngås også passivitet og utenforskap, som ofte en lengre sykmelding fører med seg.

3. Tett samarbeid mellom arbeidsgiver, helsepersonell og Nav

- Sikre god kommunikasjon mellom alle parter for å lage en helhetlig plan som kombinerer medisinsk behandling, arbeidsrelatert støtte og økonomisk trygghet. Gjør det i samarbeid med Nav og bedriftshelsetjenesten.

4. Trygg og inkluderende arbeidsplass

- Skap et arbeidsmiljø hvor den sykmeldte føler seg velkommen og verdsatt. Ta alltid tak i det som er viktig å få løst først.
- Ha en plan for 3 - 5 konkrete ting som skal forbedres. Disse tingene utarbeides sammen med tillitsvalgte og verneombudene. Det skaper oppmerksomhet og engasjement for betydningen av et godt arbeidsmiljø. Husk: Vi er hverandres arbeidsmiljø.
- Reduser stigma rundt sykefravær og uførhet ved å fremme åpenhet og støtte fra kolleger og ledelse. Å hjelpe og støtte hverandre på arbeidsplassen bidrar sterkt til lavere sykefravær, viser forskningen.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

5. Kompetanseutvikling og omskolering

- Tilby opplæring, kurs eller omskolering for å oppdatere eller tilpasse ferdighetene til hva arbeidsplassen har behov for.
- Vurder muligheter for å endre stilling eller arbeidsoppgaver dersom det er nødvendig for en bærekraftig tilbakevending til arbeidslivet.
- Vekt på kompetanse og læring gir lavere fravær over tid. Økende opplevelse av mestring forebygger også fravær.

Antall uføre i pensjonskassen på samme nivå

Pensjonskassen har i 2024 i store trekk hatt en utflating av antall uførepensjonister sammenlignet med 2023. Uførepensjonsutviklingen i pensjonskassen har hatt en noe annen og bedre utvikling enn arbeidslivet generelt, noe som også kan ha med demografi å gjøre. Det er i tillegg viktig å si at det er lavere uføreuttak i fylkeskommunene enn i kommunesektoren generelt.

Vi har gjennom 2024 flere gode eksempler på at mange har kommet tilbake i arbeid etter lengre tids sykefravær og midlertidige uførepensjoner. En viktig fellesnevner er et lokalt godt partsarbeid som prioriterer arbeidsmiljø og nærvær på jobb. Dette arbeidet vil vi støtte opp om videre, avslutter Geir Riise.

*Ifølge statistikk fra Eurostat og OECD ligger sykefraværet i Norge vanligvis mellom 5–6 % (både legemeldt og egenmeldt). I mange europeiske land er sykefraværet lavere, ofte mellom 2–4 %. Det er imidlertid viktig å merke seg at de nasjonale systemene og metodene for måling av sykefravær varierer, noe som gjør direkte sammenligninger utfordrende.

Navn: Maiken Rosenvinge

Stilling: Tannlege, Fredrikstad tannklinikk,
Østfold fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 69 år

Pensjonsdrøm:

Jeg håper jeg har helse til å stille opp like mye for mine barnebarn, slik min mor gjør i dag. Jeg skal også få meg en ny hobby, kanskje petanque.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Det er fint å vite at det er faste ordninger som sørger for økonomisk trygghet for meg på mine eldre dager, i tillegg til min private sparing.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Medlemmene gir oss svært god attest!

- Det er klart vi er spent når vi spør våre medlemmer om tilbakemeldinger. Vi vet at pensjon er viktig, men dessverre også komplisert. Vår mest sentrale jobb er å levere god service til våre medlemmer. Nå har vi fått en svært god attest fra medlemmene, men også tilbakemeldinger om justeringer som vi vil ta med oss i vårt utviklingsarbeid, forteller Bjarne Refsnes, administrerende direktør i Pensjonskassen for fylkene.

Medlemsundersøkelsen ble sendt ut til pensjonskassens medlemmer (aktive og pensjonister) fra Opinion AS. Selve undersøkelsen ble gjennomført i uke 39 – 42. Medlemsuttrekket besto av totalt 9 181 medlemmer. Totalt har det blitt gjennomført 951 intervjuer som gir en svarprosent på 10,5 %.

Spørsmålene medlemmene har svart på er delt inn i følgende kategorier:

- Kontakt med pensjonskassen
- Informasjon fra pensjonskassen
- Pensjonsalder og kunnskap om egen pensjon
- Viktighet vs. dyktighet
- Inntrykk av pensjonskassen

Kontakt med pensjonskassen

Medlemmene prefererer dialog med pensjonskassen på telefon, e-post eller ved å bestille en veiledningstime på teams, telefon eller møte opp fysisk i Pensjonskassen for fylkenes lokaler. Årsakene til at medlemmer tar kontakt er i all hovedsak knyttet til spørsmål om pensjonsopptjeningen, alderspensjon og AFP.

Av medlemmene som har tatt kontakt har 79 % fått svar på det de lurte på, 17 % delvis, 2 % svarer nei og 1 % av medlemmene husker ikke. Pensjonskassen for fylkene har god/sterk indeksscore* på over 70 på alle kontaktelementer:

- Tilgjengelighet på telefon
- Tilgjengelighet på e-post
- Informasjon på pensjonskassens nettsider
- Kompetansen til den som besvarte din henvendelse
- Servicenivået til den som besvarte din henvendelse
- Svartiden på din henvendelse

Informasjon fra pensjonskassen

På spørsmålet «Hvor fornøyd eller misfornøyd var du med kvaliteten på informasjonen du mottok fra pensjonskassen?» scorer Pensjonskassen for fylkenes medlemmer 78,9, som er høyere enn snittet av de andre pensjonskassene som er på 76,5.

Pensjonskassen for fylkene har en sterk indeksscore på alle informasjonselementer, og scorer høyere enn snittet av samtlige kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser på alle påstandene:

- Informasjonen er lett å forstå
- Informasjonen er passe detaljert
- Informasjonen er relevant
- Informasjonen kommer i rett tid
- Informasjonen kommer i rett kanal
- Informasjonen kommer ofte nok

* En indeksscore betyr at skala spørsmål, som blir avgitt på en skala fra 1 - 5 blir omberegnet til en indeks som går fra 0 - 100.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

54 % av medlemmene kan huske å ha mottatt informasjon fra pensjonskassen i løpet av det siste året, og det kan virke som Pensjonskassen for fylkene blant annet har lyktes med sine nyhetsbrev. Hvis du ikke allerede abonnerer på det kan du [registrere deg her](#).

Pensjonsalder og kunnskap om egen pensjon

63 % av våre medlemmer har ikke bestemt seg/vet ikke når de skal ta ut sin pensjon. Pensjonskassen for fylkenes medlemmer vet i litt større grad enn snittet hva de vil få i pensjon. De mener det er sannsynlig at de velger å ta ut pensjon fra de er 64,9 år (snitt av medlemmenes svar).

56 % av våre medlemmer har ikke benyttet seg av pensjonskalkulatoren som finnes på [Min Side](#). Denne kalkulatoren gir medlemmene mulighet til å beregne hva de vil få i pensjon både fra Nav (Folketrygden) og tjenestepensjonen sin. – Vi oppfordrer våre medlemmer til å bli kjent med denne tjenesten for å få oversikt over egen fremtidig pensjon, forteller Bjarne Refsnes.

Viktighet vs. dyktighet

Når vi spør medlemmene hva som er viktig for dem scorer pensjonskassen godt/ veldig godt når det gjelder rådgiverne og tillit. Samtidig er det rom for forbedringer knyttet til informasjon og forklaring om pensjonsutbetalingen. – Det bør bli enda enklere for medlemmene å forstå hva de får utbetalt. Våre medlemmer er også spurt om det å ha et kontor i deres nærområde er viktig. Det er medlemmene lite opptatt av. Det kan tyde på at det å komme til vårt kontor i Oslo og de digitale løsningene er dekkende, forteller Refsnes.

Inntrykk av pensjonskassen

Avslutningsvis har vi spurt medlemmene «Alt i alt, hvor godt eller dårlig inntrykk har du av din nåværende pensjonskasse totalt sett?». – Dette er virkelig testen på om vi har lyktes og vi er veldig godt fornøyd med en snittscore på 76,5. Det er høyere enn snittet hos det største livselskapet i offentlig sektor og også høyere enn snittet av 11 andre kommunale pensjonskasser på 74,7, forteller Bjarne Refsnes.

Her er noen av kommentarene fra våre fornøyde medlemmer:

- Jeg har hittil fått god informasjon.
- Jeg har fått god hjelp i en tøff tid.
- Jeg har gått kurs med dere og er godt orientert.
- Jeg har vært pensjonist i mange år, og har boliglånet mitt i pensjonskassen. Jeg er svært fornøyd med dem.
- Jeg liker at de er visuelle og skriver på en forståelig måte.
- Jeg synes dere gjør en utmerket jobb - fortsett slik!
- Jeg synes dere er kjempegode. Keep up the good work!
- Jeg synes dere opptrer godt. Gir klare svar på spørsmål fra meg. Aldri fått "det vet jeg ikke" til svar uansett hvem jeg har snakket med.
- Dere har veldig gode digitale verktøy for at jeg kan finne frem og finne ut av ting selv.
- Fortsett med høy grad av personlig servicenivå.
- Den servicen jeg har fått til nå har vært utmerket. Fikk også rask respons når jeg ba om å få en avtale med en rådgiver for å kvalitetssikre tallene jeg hadde funnet frem til ved å bruke pensjonskalkulatoren.
- Det er så positivt at jeg har en person å snakke med, gjerne den samme hver gang jeg trenger kontakt.

Navn: Stein Anders Ege Rogstad

Stilling: Konsulent, Akershus fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 67 år

Pensjonsdrøm:

Å reise mer, kjøre lange turer på MC og være sammen med venner og familie.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Den gir meg en stabil inntekt etter at jeg har sluttet å jobbe, noe som sikrer at jeg kan opprettholde min levestandard.

ESG

(MILJØ- , SOSIALE- OG FORRETNINGSETISKE FORHOLD)

Fra Norsteaks teakplantasje i Matiguás, Nicaragua hvor pensjonskassen er største eier. Teaktrærne her er plantet i 2015. Gjennom Norsteak sin virksomhet bidrar pensjonskassen til å binde CO2 ved å beplante avskogede områder.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

ESG

Gjennom sitt eierskap i selskaper er Pensjonskassen for fylkene eksponert mot risiko tilknyttet ESG (Environmental, Social, Governance), og klimaendringer kan påvirke verdien av aksjer, obligasjoner og eiendom. Forhold knyttet til ESG og bærekraftige investeringer er en integrert del av forvaltningen. Både våre fylkespolitikere og vårt eget styre har vært tydelige på at dette skal være tungtveiende kriterier i forvaltning av pensjonskassens midler.

Vi har en egen strategi for bærekraftige investeringer som inneholder blant annet følgende målsetninger:

- Vi skal integrere hensyn knyttet til ESG i våre investeringsprosesser og beslutninger.
- Våre forvaltere skal til enhver tid integrere hensyn knyttet til ESG i sine investeringsprosesser og beslutninger, samt i sin eierskapsutøvelse.
- Pensjonskassen skal være initiativtaker og aktiv deltaker i investorsamarbeid innen ESG.
- Vi skal ha et bevisst forhold til innholdet i vår portefølje.
- Vi skal være en pådriver for å øke tilgangen til og kvaliteten på ESG-informasjon.

Pensjonskassen følger de lovpålagte kravene til ESG, som er definert i pensjonskassedirektiv (IORP II) og lov om offentliggjøring av bærekraftsinformasjon i finanssektoren mv. (populært kalt SFDR). IORP II gir føringer til pensjonskassenes risikostyring, som forventes å ha et forholdsmessig og effektivt system for å styre finansiell risiko knyttet til ESG. SFDR gir føringer om hvordan pensjonskassene må og kan kommunisere om bærekraftige investeringer.

Vi utarbeider et rammeverk og rapporteringsrutiner slik at pensjonskassen kan kategoriseres som artikkel 8 i SFDR. Det krever at pensjonskassen promoterer miljømessige eller sosiale karakteristika. Pensjonskassen tar pt. ikke hensyn til investeringsbeslutningers negative konsekvenser på alle bærekraftsfaktorer, slik dette er definert i offentliggjøringsforordningen. Det arbeides fremover med å sikre datadekning slik at pensjonskassen kan rapportere på alle de obligatoriske negative påvirkningene (PAI) på bærekraftsfaktorer, som definert i SFDR regelverket.

Aktiviteter innen ESG i 2024

Det er gjennomført klimascenarioanalyser som en del av styrets egevaluering av risiko. Utviklingen av investeringsporteføljen er blitt modellert igjennom tre mulige klimascenarier; uforutsigbar omstilling til 1,5°C, forutsigbar omstilling til 2°C og mislykket omstilling til 4°C. Ved uforutsigbar omstilling viser analysen at det kan inntreffe betydelig finansielt stress de neste fem årene, mens på lang sikt er mislykket omstilling klart det verste utfallet for pensjonskassen. Pensjonskassen vektlegger å ha en portefølje som er robust i ulike klimascenario, samt definere klare bærekraftsmål som porteføljen vurderes mot.

Beslutningene om hvilke selskaper det skal investeres i, er delegert til pensjonskassens kapitalforvaltere. Vi innhenter en tredjeparts-vurdering av våre forvaltere fra Marsh McLennan AS. De setter en ESG-karakter på de ulike fondene våre, via en detaljert, kvalitativ metodikk som blant annet inkluderer:

- Hvorvidt fondets organisasjon er overordnet kommittert til ansvarlighet, bærekraft og langsiktighet.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømoppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

- Hvorvidt ESG er integrert i fondets investeringsfilosofi, og at porteføljen reflekterer uttalt strategi/filosofi.
- Hvorvidt fondets prosesser for investeringsbeslutninger integrerer ESG på en effektiv og kvalitetsrik måte.
- Hvorvidt fondet har tilgang på tilstrekkelige og konkurransedyktige ressurser og kompetanse innenfor ESG til å effektivt iverksette sin filosofi.
- Hvorvidt fondet har en sofistikert strategi for eierskapsutøvelse og engasjement som innlemmer ESG, og hvorvidt faktisk eierskapsutøvelse og engasjement samsvarer med denne.

I løpet av året har vi gjennomført endringer blant annet i vår globale aksjeportefølje som har økt den samlede ESG ratingen til porteføljen. Porteføljeholdet overvåkes også løpende for å avdekke om vi er eksponert til selskaper som har svake resultater når det gjelder miljømessige og samfunnsrelaterte forhold. I 2024 har det ikke vært avdekket brudd på eksklusjonskriteriene til Statens pensjonsfond utland.

Pensjonskassen måler og vurderer porteføljens prestasjon innen ulike ESG-mål hvert halvår, blant annet porteføljeselskapenes utslipp av klimagasser. Dette er per i dag utført på både aksje- og obligasjonsporteføljen. Pensjonskassen for fylkenes porteføljevæktede karbonintensitet var på 85 tCO₂e per årsskiftet og har generelt hatt en reduksjon over tid. Til sammenligning ligger Oslo Børs på ca. 212 tCO₂e og global referanseindeks for aksjer rundt 124 tCO₂e.

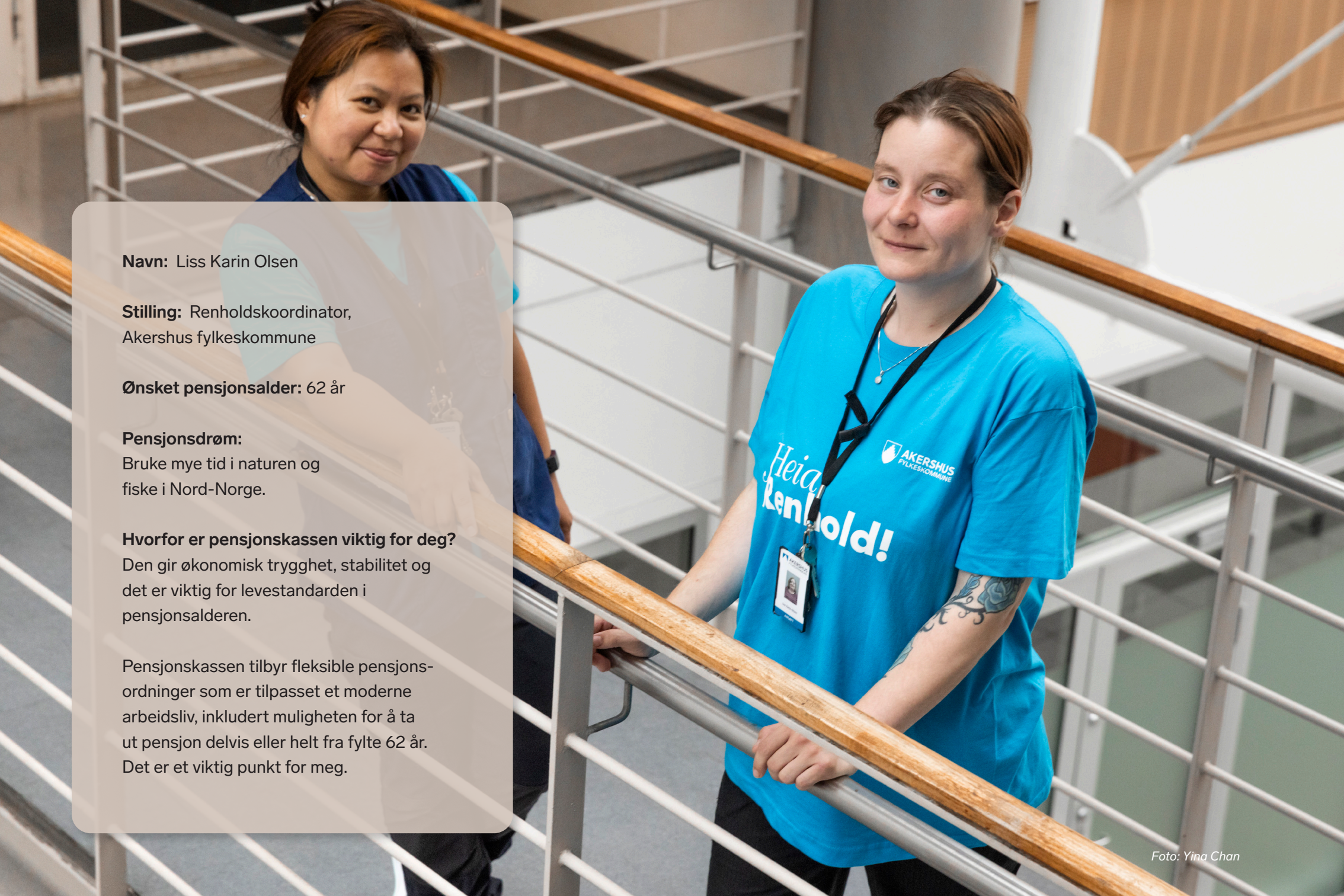
Vi har også vurdert porteføljens ESG-rating. Dette er en karakter som gis til de underliggende selskapene av dataleverandøren som

vi har benyttet (MSCI ESG), og er et mål på selskapets langsiktige tilpasningsdyktighet til risikofaktorer knyttet til ESG. Samlet får pensjonskassens børsnoterte portefølje AAA, hvilket er høyeste karakter. Analysen benyttes for å avdekke om det er enkelte områder av porteføljen som presterer dårligere enn vi forventer oss, eller om utviklingen går i feil retning. Vurderingen per årsskiftet var at prestasjonen var god.

*Camoapa, Nicaragua
Plantet i 2015*

Navn: Liss Karin Olsen

Stilling: Renholdskordinator,
Akershus fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 62 år

Pensjonsdrøm:

Bruke mye tid i naturen og
fiske i Nord-Norge.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Den gir økonomisk trygghet, stabilitet og
det er viktig for levestandarden i
pensjonsalderen.

Pensjonskassen tilbyr fleksible pensjons-
ordninger som er tilpasset et moderne
arbeidsliv, inkludert muligheten for å ta
ut pensjon delvis eller helt fra fylte 62 år.
Det er et viktig punkt for meg.

Del 3:

Årsberetning og regnskap 2024

NØKKELTALL

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

NØKKELTALL (1 000kr)

	2024	2023	2022	2021	2020
Arbeidsgivertilskudd inkl. rentegarantipremie	683 911	797 506	603 626	619 704	476 063
Medlemspremie	61 277	56 012	52 309	47 534 452	44 156
Utbetalte pensjoner	321 902	298 780	283 767	261 506	262 534
Driftskostnader 1)	35 504	29 749	27 443	26 771	24 795
Bufferfond 2)	2 799 348	2 291 282	1 814 412		
- Kursreguleringsfond 2)				1 974 691	1 432 871
- Tilleggsavsetninger 2)				657 378	499 920
Premiereserve og erstatningsavsetning	7 386 184	6 915 624	6 269 112	5 930 990	5 780 973
Risikoutjevningfond	108 085	97 990	90 119	86 682	83 029
Premiefond	801 721	472 575	476 302	379 091	175 311
Forvaltningskapital	12 382 866	10 947 526	9 724 917	10 007 412	8 739 394

Hovedstørrelser i % av

Driftskostnader i % av forvaltningskapital	0,28	0,27	0,28	0,27	0,28
Verdijustert avkastning, %	10,50	9,0	-7,6	10,6	7,7
Solvenskapitaldekning med overgangsregelen, %	168	166	168	176	176

Medlemmer (antall forsikrede):

Premiebetalende medlemmer	6 022	6 005	5 696	5 572	5 324
---------------------------	-------	-------	-------	-------	-------

Pensjonister:

Alderspensjon	6 084	5 972	5 692	5 278	5 052
Uførepensjon	1 049	1 029	1 025	1 038	1 039
Ektefellepensjon	615	600	557	531	466
Barnpensjon	29	28	24	20	14

Totalt medlemmer, fripoliser og pensjonister	30 891	28 611	26 639	25 863	15 209
---	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------

1) Sum forsikringsrelaterte driftskostnader inkluderer kostnader i både kunde- og selskapsregnskapet

2) fra 01.01.2022 er Kursreguleringsfond og Tilleggsavsetninger slått sammen til Bufferfond

Navn: Marianne Riste

Stilling: Konsulent, Akershus fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 67 år

Pensjonsdrøm:

Kjøre en boxer-hund og få bedre tid til hobbyene mine som strikke, sy, lage kort og smykker.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Trygghet. Å vite at du har en pensjonskasse kan gi deg ro i sjelen, da har du en plan for fremtiden.

PENSJONSKASSEN FOR FYLKENE AKERSHUS, BUSKERUD OG ØSTFOLD

ÅRSBERETNING OG REGNSKAP 2024

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

FORMÅL, ORGANISASJON OG LEDELSE

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold (PeKF) er en av Norges største offentlige pensjonskasser. Pensjonskassens hovedoppgave er å sikre at ansatte i fylkeskommunene og tilknyttede virksomheter får rett pensjon til rett tid. Pensjonskassen tilbyr ytelsespensjon, som sikrer at medlemmene får en fastsatt pensjonsutbetaling basert på lønn og tjenestetid. I hovedsak er alle ansatte i Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommune, med tilhørende virksomheter, medlemmer av Pensjonskassen for fylkene.

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til pensjonskassens vedtekter. Pensjonskassens målsetting er å være en økonomisk konkurransedyktig pensjonsinnretning med faglig høyt nivå og god service til medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

PeKF er en egen juridisk enhet. Pensjonskassens inntekter kommer fra to hovedområder, premieinntekter og avkastning på kapitalforvaltningen.

Høsten 2024 ble det valgt et nytt styre i pensjonskassen. Det nye styret består av seks medlemmer og to varamedlemmer. Fem medlemmer og ett varamedlem er valgt på foretaksmøte i pensjonskassen hvor alle deltagere i pensjonskassen har stemmerett gjennom sin foretaksrepresentant. Tre av de foretaksvalgte styremedlemmene er uten tilknytning til pensjonskassen eller

pensjonskassens deltakere. Ett styremedlem med personlig vararepresentant er oppnevnt av arbeidstakernes organisasjoner blant innskuddspliktige medlemmer i pensjonskassen. Styrets funksjonsperiode er fire år.

PeKF er medlem av interesseorganisasjonen for offentlige og private pensjonskasser, Pensjonskasseforeningen. Pensjonskassen er ved dette høringsinstans for alle endringsforslag som berører rammevilkårene for offentlige tjenestepensjonsordninger.

Pensjonskassen hører inn under Finanstilsynets tilsynsområde. Trygderetten er ankeorgan for vedtak som berører pensjon og samordning.

Pensjonskassens virksomhet drives fra Oslo, og pensjonskassen holder til i egne lokaler i Wergelandsveien 21. Driften i PeKF forurenser i ubetydelig grad det ytre miljøet.

Fortsatt drift

Årsregnskapet for 2024 er avlagt med forutsetning om fortsatt drift, og styret bekrefter at forutsetningen er til stede. Styret og administrasjonen i PeKF vil også i tiden fremover gjennom sitt arbeid videreutvikle og drive pensjonskassen som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

Historie

PeKF har en rik historie. Pensjonskassen ble opprettet som en pensjonskasse for Akershus fylkeskommune 1. januar 1952. 1. januar 2020 fusjonerte pensjonskassen med Buskerud fylkeskommunale pensjonskasse og overtok samtidig medlemmene fra Østfold fylkeskommune fra KLP i forbindelse med etableringen av Viken fylkeskommune. Pensjonskassen endret navn til Viken pensjonskasse.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Ved oppsplittingen av Viken fylkeskommune i 2024, ble navnet endret til Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold (PeKF). Fordeling av medlemmer og midler på nye kontrakter trådte i kraft med virkning fra samme dato og PeKF ble omdannet til en interkommunal pensjonskasse.

Som en interkommunal pensjonskasse opprettholder vi de stordriftsfordeler som ligger i en samlet pensjonskasse. Samtidig vil pensjonskassen sikre lokal tilstedeværelse.

Utkontraktert virksomhet

Depot som gjelder boliglån ivaretas av Intrum AS.

Pensjonskassens ansvarshavende aktuar er Lumera AS ved Armann Johnsen. Marsh McLennan AS er pensjonskassens investeringsrådgiver.

Revisjonsselskapet Deloitte AS er pensjonskassens eksterntrevisor. Internrevisor er PWC.

ÅRSRESULTAT

PeKF oppnådde i 2024 et positivt resultat. Den verdjusterte avkastningen ble 10,5 % i kundeporteføljen og 5,2 % i selskapsporteføljen.

Per 31. desember 2024 var samlet forvaltningskapital 12,4 milliarder kroner.

Pensjonskassens soliditet er sterk med en solvenskapitaldekning på 161 % uten overgangsregel (168 % med overgangsregel).

Pensjonskassen har i 2024 hatt høyere administrasjonskostnader enn normalt. En vesentlig andel av økningen i administrasjonskostnader skyldes økt behov for konsulentbistand i forbindelse med oppløsningen av Viken fylkes-

kommune og tilsyn utført av Finanstilsynet.

Styret mener at årsregnskapet gir et korrekt bilde av PeKFs eiendeler og gjeld.

Pensjonskassen har en god økonomisk og finansiell stilling.

FORSIKRINGSVIRKSOMHETEN

Medlemmer

PeKF er pliktig pensjonsordning for arbeidstakere i Akershus fylkeskommune, Buskerud fylkeskommune, Østfold fylkeskommune og virksomheter med fylkeskommunal tilknytning eller fylkeskommunalt eierskap. Følgende virksomheter har per 31. desember 2024 pensjonsordning i pensjonskassen:

- Akershus Energi AS
- Akershus Energi Vannkraft AS
- Akershus Energi Varme AS
- Akershus fylkeskommune
- Akershus kollektivterminaler
- Akershus Reiselivsråd
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Barnevern
- Bufetat
- Buskerud fylkeskommune
- Familievern
- FRID IKS
- Glomma Kraftproduksjon AS
- Halden Kraftproduksjon AS
- MIA – Museene i Akershus
- Nitja senter for samtidskunst
- Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold
- Skien Kraftproduksjon AS
- Statsbygg Øst

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkel tall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

- Stiftelsen Ahus Boligselskap
- Stiftelsen Buskerudmuseet
- Stiftelsen Drammens Museum
- Stiftelsen Emma Hjort Boligselskap
- Ungt Entreprenørskap Akershus
- Ungt Entreprenørskap Buskerud
- Ungt Entreprenørskap Østfold
- Vardar AS
- Vardar Vannkraft AS
- Vardar Varme AS
- Østfold fylkeskommune

Pensjonskassen administrerer også vedtektsfestede pensjonsordninger for politisk valgte representanter i Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner.

Pensjonsytelsene i PeKF følger av SGS 2020 og omfatter alderspensjon, avtalefestet pensjon (AFP), uførepensjon, ektefellepensjon og barnpensjon. Nedenfor gis det en kortfattet beskrivelse av ytelsene.

Alderspensjon for medlemmer født før 1963 utgjør 66 % av pensjonsgrunnlaget ved full opptjeningstid (bruttopenisjon). Alderspensjonen skal levealderjusteres, slik at den enkeltes pensjon justeres for endringer i befolkningens forventede levealder. Medlemmer født i 1958 eller tidligere omfattes av en garantibestemmelse som gjør at de får et garantitillegg dersom levealdersjustering gjør at samlet alderspensjon blir lavere enn 66 % av pensjonsgrunnlaget (justert for opptjeningstid). Medlemmer som er født i 1959 til 1962 får en andel av garantitillegget. Alderspensjonen samordnes med tilsvarende ytelse i folketrygden. Pensjonen kan tas ut ved fylte 67 år eller ved stillingens aldersgrense. AFP er en tidligpensjonsordning som kan ytes i perioden 62-65 år. Ordningen med AFP fra 62 år til 65 år er ikke en del av tjenestepensjonsordningen og finansieres særskilt. Fra 65 år inngår AFP som en del av rettighetene fra tjenestepensjonsordningen.

For medlemmer født i 1963 eller senere, er det innført en ny modell for pensjonsopptjening til alderspensjon med virkning fra 1.1.2020 (påslagspensjon). Påslagspensjonen tjenes opp med en grunnsats på 5,7 % av pensjonsgrunnlaget opp til 12 ganger folketrygdens grunnbeløp (G) og en tilleggssats på 18,1 % av pensjonsgrunnlaget mellom 7,1 og 12 G. Dette danner grunnlaget for en påslagsbeholdning som gjøres om til en årlig pensjon ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet. Opptjening før 2020 ligger som en oppsatt bruttopensjon. AFP er lagt om fra en tidligpensjonsordning til en livsvarig pensjon som kan komme i tillegg til annen alderspensjon dersom man oppfyller vilkårene. AFP tjenes opp i en beholdning med en opptjeningssats på 4,21 % av pensjonsgivende inntekt i folketrygden opp til 7,1 G. Opptjeningen skjer til og med det året man fyller 61 år. Årlig pensjon beregnes ved å dividere med delingstallet på uttakstidspunktet. Medlemmer som ikke har rett til AFP gis betinget tjenestepensjon som et tillegg til alderspensjonen.

Midlertidig uførepensjon og uførepensjon kan innvilges dersom inntektsevnen er nedsatt på grunn av sykdom eller skade. Ved beregning tas det hensyn til hvor stor del av inntektsevnen som er tapt (uføregraden) og medlemmets medlemstid. Har medlemmet tapt hele inntektsevnen, utgjør full pensjon summen av 25 % av G (likevel ikke mer enn 6 % av pensjonsgrunnlaget), 3 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G, og 69 % av pensjonsgrunnlaget mellom 6 og 12 ganger G. Dersom inntektsevnen er nedsatt, men ikke i en slik grad at medlemmet har rett til arbeidsavklaringspenger eller uføretrygd fra folketrygden, tillegges 66 % av pensjonsgrunnlaget opp til 6 G. Er medlemstiden kortere enn 30 år, avkortes pensjonen forholdsmessig. Det skal medregnes medlemstid medlemmet ville ha fått om han eller hun var blitt stående i stillingen til aldersgrensen, men ikke ut over 67 år.

Full årlig barnpensjon utgjør 15 % av pensjonsgrunnlaget som det avdøde medlemmet hadde (nettopensjon). Er den avdødes pensjonsgivende medlemstid 30 år eller mer, ytes det full barnpensjon. Dersom den avdødes medlemstid er mindre enn 30 år, ytes det redusert barnpensjon. Dersom den

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

avdøde mottok avtalefestet pensjon eller alderspensjon, legges den faktiske medlemstiden den avdøde hadde til grunn ved beregning av pensjonen. Ellers skal den medlemstiden den avdøde ville ha fått ved å fortsette i stillingen fram til aldersgrensen legges til grunn.

Alderspensjon og AFP reguleres årlig med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Uførepensjon og barnpensjon reguleres med lønnsvekst. Ektefellepensjon reguleres med lønnsvekst frem til fylte 67 år. Deretter reguleres pensjonen med gjennomsnittet av lønns- og prisvekst. Pensjonsbeholdningene for medlemmer født 1963 eller senere reguleres med lønnsvekst frem til uttak.

For utfyllende oversikt over vilkår og beregning av de ulike ytelsene henvises det til «SGS 2020» (Den sentrale generelle særavtale for pensjonsordninger i KS' tariffområde).

PeKF er deltaker i Overføringsavtalen sammen med Statens pensjonskasse og de fleste andre pensjonsordningene i offentlig sektor. Avtalen sikrer at arbeidstakere, som har vært medlem av flere offentlige pensjonsordninger, får pensjon fra siste ordning som om de hele tiden hadde vært medlem av én og samme ordning. Overføringsavtalens sikringsordning sikrer pensjonsrettighetene opparbeidet hos en arbeidsgiver som opphører. Administrasjon av Overføringsavtalen og sikringsordningen finansieres av arbeidsgiver ved egen avgift.

Utviklingen i pensjonsbestanden:

	2024	2023	Endring
Aktive medlemmer (inkl. AFP)	5 829	6 005	17
Oppsatte rettigheter	17 092	14 977	2 115
Pensjonister:			
Alderspensjonister	6 084	5 972	112
Uførepensjonister	1 049	1 029	20
Ektefellepensjonister	615	600	15
Barnpensjonister (inkl. barnetillegg)	29	28	1
Sum medlemmer	30 891	28 611	2 280

Premieforhold

Ordinær årspremie (spare- og risikopremie ekskl. reguleringspremie) har i 2024 vært 10,08 % av pensjonsgrunnlaget inkl. 2 % arbeidstakerpremie. I tillegg er det innkrevet reguleringspremie, administrasjonspremie, rentegarantipremie og premie for ikke-forsikringsbare hendelser. Prinsipper for beregning av administrasjonspremie har vært ulike for åpne og lukkede ordninger, basert på estimater for faktiske kostnader. Tilskudd til ikke-forsikringsbare ytelser har vært basert på faktisk forbruk (uten utjevning for lukkede ordninger). Totale premieinntekter for 2024 utgjør 745 millioner kroner. Premieinntektene inkluderer årets reguleringspremie på 345 millioner kroner til dekning av årets lønns- og G-vekst og rentegarantipremie med 2,1 millioner kroner.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

FORSIKRINGSMESSIGE AVSETNINGER OG RESULTATDISPONERING

Pensjonskassens aktuar har foretatt forsikringsteknisk oppgjør per 31. desember 2024 i henhold til dødelighetsforutsetningene i K2013. Grunnlaget for fastsettelsen av uføretariffen (KFSU2015) er uføreerfaringer fra og med år 2008. Grunnlagsrenten er 3,00 % p.a. for all opptjening i pensjonskassen før 1. januar 2012. Fra 1. januar 2012 er grunnlagsrenten fastsatt til 2,50 % p.a.

Fra 1. januar 2015 er grunnlagsrenten 2,00 % p.a. Gjennomsnittlig grunnlagsrente er 2,34 % p.a. per 31. desember 2024.

Årets risikoresultat på 39 millioner kroner er i sin helhet godskrevet premiefondet.

I 2024 er bufferfondet økt med 508 millioner kroner fra overskudd på renteresultatet.

Premiefondet har totalt blitt godskrevet med 424,9 millioner kroner i form av garanterte renter, tildelt overskudd av renteresultat og overført risikoresultat, samt avregning av premier.

KAPITALFORVALTNING

PeKF forvaltet 12,4 milliarder kroner ved utgangen av 2024.

Kapitalforvaltningens mål er å sikre avtalte pensjoner til enhver tid, samt oppnå en avkastning som reduserer behovet for premieinnbetalinger fra arbeidsgiverne. Pensjonskassens eiendeler investeres for å oppnå best mulig avkastning innenfor forsvarlige risikorammer og de til enhver tid gjeldende regulatoriske krav.

Styret har utarbeidet retningslinjer og strategi for kapitalforvaltningen, som blir revidert minst én gang i året. Disse styringsdokumentene fastsetter hovedsakelig strategi for plassering av pensjonskassens finansielle midler, risikorammer og krav til løpende oppfølging. Retningslinjene og strategien innebærer at kapitalen plasseres ut fra et langsiktig perspektiv som skal sikre at pensjonskassen oppnår en god avkastning og tilfredsstillende regulatoriske krav.

Pensjonskassen har opparbeidet en solid bufferkapital. Dette gjør at pensjonskassen kan ta investeringsrisiko som gir høy forventet avkastning. Forvaltningsporteføljen består av obligasjoner, aksjer, eiendom, utlån mot pant i fast eiendom og bankinnskudd. De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittrisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko i porteføljen er utsatt for. Den finansielle risikoen vurderes løpende opp mot tilgjengelig bufferkapital for å sikre at pensjonskassen tilfredsstillende regulatoriske krav til enhver tid.

PeKF har separat forvaltning i en selskapsportefølje og en kundeportefølje. PeKF benytter finansrapporteringsystemet Vitec. Rapporteringssystemet gir daglig oppdatering av blant annet avkastning, allokering, gjennomlysning av porteføljen og ESG-rapportering. Dette bidrar til økt styring og kontroll av forvaltningen av pensjonskassens midler.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømoppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Aktivafordeling

Aktivafordeling per	Kundeporteføljen		Selskapsporteføljen	
	Markeds- verdier % 31.12.2024	Markeds- verdier % 01.01.2024	Markeds- verdier % 31.12.2024	Markeds- verdier % 01.01.2024
Eiendom/eiendomsfond	9,0	9,6	22,7	25,3
Nordiske aksjer	10,4	10,1		
Globale aksjer	28,1	26,3		
Alternative investeringer	2,4	3,1		
Anleggsobligasjoner	1,9	2,2		
Nordiske obligasjoner	26,6	28,6	31,6	33,4
Globale obligasjoner	11,5	10,7	44,3	39,8
Høyrente obligasjoner	4,1	3,5		
Bank og pengemarked	4,4	4,2	1,3	1,5
Utlån til medlemmer	1,6	1,7		
Sum	100,0	100,0	100,0	100,0

AVKASTNING

Kundeporteføljen:

PeKF oppnådde i 2024 følgende avkastning i kundeporteføljen:

Verdijustert avkastning: 10,5 %.

Aktiva	Avkastning % 2024	Avkastning % 2023
Eiendom/eiendomsfond	8,9	- 4,2
Nordiske aksjer	16,1	13,9
Globale aksjer	20,2	32,4
Alternative investeringer	0,0	1,6
Anleggsobligasjoner	3,8	3,7
Nordiske obligasjoner	5,0	5,9
Globale obligasjoner	5,0	5,9
Høyrente obligasjoner	9,6	12,7
Bankinnskudd	5,0	6,4
Utlån til medlemmer	5,2	3,6
Sum	10,5	8,8

Selskapsporteføljen:

PeKF oppnådde i 2024 følgende avkastning i selskapsporteføljen:

Verdijustert avkastning: 5,2 %.

Aktiva	Avkastning % 2024	Avkastning % 2023
Eiendom/eiendomsfond	5,7	0,8
Nordiske obligasjoner	5,0	7,3
Globale obligasjoner	4,9	5,2
Bankinnskudd	7,7	4,6
Sum	5,2	4,7

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Boliglån

Pensjonskassen gir lån til boligformål mot pant i fast eiendom. Boliglån skal være et tilbud til våre forsikringstagere, samtidig som utlånsporteføljen skal bidra til finansavkastningen.

Ved utgangen av 2024 var utlånsporteføljen 177 millioner kroner mot 187 millioner kroner ved årets begynnelse.

Rentebetingelsene på lån med sikkerhet innenfor 60 % og 80 % av lånetakst var 5,30 % og 5,55 %, per 31. desember 2024.

Det er ikke konstatert mislighold av boliglån i 2024. Ingen engasjementer vurderes som tapsutsatte. Bakgrunnen for dette er at det stilles høye krav til sikkerhet og betjeningsevne for å få lån, samt at pensjonskassens rutiner sikrer rask oppfølging av låntakere som får betalingsproblemer.

Risikostyring og soliditet

Kontroll og styring av risiko er en forutsetning for god verdiskapning og trygghet for pensjonsmidlene. Å identifisere, vurdere og styre risikoområdene knyttet til både forsikringsområdet og kapitalforvaltningen, er derfor en svært viktig del av PeKFs virksomhet.

Det stilles strenge formelle krav til hvordan kapitalen kan investeres, og hvordan pensjonskassen utøver sin forvaltning. Pensjonskassens finansielle risiko styres blant annet gjennom oppfølging og rapportering av etablerte overordnede mål knyttet til solvenskapitaldekning og solvensmargindekning.

PeKFs ansvarlige kapital (soliditetskapital) var svært god ved utgangen av året. Ansvarlig kapital består av egenkapital, risikoutjevningsfond og bufferfond. Solvenskapitaldekningen var på 168 % per 31. desember 2024, og soliditeten er svært god. PeKF vil tilfredsstille det regulatoriske minstekravet på 100 % solvenskapitaldekning selv om et markedsfall på nivå med finanskrisen i 2008 skulle inntreffe.

Det er i 2024 innbetalt ny egenkapital fra arbeidsgiverforetakene på totalt 60 millioner kroner. Innskutt egenkapital i pensjonskassen utgjorde 844 millioner kroner per 31. desember 2024.

Styret har fastsatt risikomål og -rammer for å bidra til å sikre at risikoene knyttet til både forsikrings- og kapitalforvaltningen holdes innenfor en akseptabel balanse mellom avkastning og risiko. Styret har i tillegg etablert risikorammer for markedsrisiko, forsikringsrisiko, motpartsrisiko og operasjonell risiko, som løpende følges opp. Markedsrisikoen er den dominerende faktor i PeKF, og er knyttet til at selskapets og kundenes midler er plassert i finansielle instrumenter og eiendom. PeKF er dermed eksponert mot markedsrisiko som følge av endring i rentemarkedet, aksjemarkedet, eiendomsmarkedet og endring av kredittmarginer.

Likviditetsrisikoen vurderes som lav. Med unntak av investeringer i eiendom og eiendomsfond, er pensjonskassens eiendeler plassert i verdipapirer som i normale markeder raskt kan omgjøres til kontanter.

Risikorapportering

Styrets mål og retningslinjer for kapitalforvaltningen forutsetter at midlene skal forvaltes etter kriteriene sikkerhet, risikospredning, likviditet og avkastning. Kapitalforvaltningen skal særlig ivareta sikkerheten over tid i forvaltningen av pensjonskassens langsiktige forpliktelser. Det er gitt rammer for hvilke typer verdipapirer det kan investeres i. Det er også gitt bestemmelser for hvor mye som kan plasseres i de enkelte aktivaklassene og i en enkelt institusjon eller foretak.

Styret får kvartalsvis rapportering om avkastningen av kapitalen og oversikt over vesentlige endringer i porteføljene. Avkastningen som oppnås blir løpende målt i forhold til relevante referanseindekser. Soliditetsanalyser blir utarbeidet månedlig.

Navn: Lene H. Lilleheier

Stilling: Rådgiver i fylkesrådssekretariatet,
Akershus fylkeskommune

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Styret har etablert avtale med Marsh McLennan AS om kvartalsvis leveranse av uavhengig overvåking og rapportering av kapitalforvaltningen i pensjonskassen.

Aksjefond, hedgefond, private equityfond, infrastrukturfond, eiendomsfond og rentebærende verdipapirer forvaltes eksternt, mens direkte eiendomsplaseringer forvaltes internt i pensjonskassen. Utlån administreres internt i pensjonskassen.

ANDRE FORHOLD

Styrets arbeid

Styret hadde seks ordinære styremøter i 2024 hvor totalt 62 saker ble behandlet. Noen av de viktigste sakene omhandlet Finanstilsynets stedlige tilsyn i pensjonskassen den 18. april 2024, svar til foreløpig tilsynsrapport og behandling av endelig tilsynsrapport.

Styret har videre behandlet sak om overgang til nytt pensjonsberegningssystem, Grow, fra Gabler. Det var i 2024 også stor oppmerksomhet på revisjon av selskapets overordnede retningslinjer og strategier som følge av oppsplitting av Viken fylkeskommune og reetablering av Akershus, Buskerud og Østfold fylkeskommuner.

Styret har tegnet styreansvarsforsikring for styrets medlemmer og daglig ledelse, for mulig ansvar overfor foretak og tredjepersoner.

Redegjørelse om HMS og likestilling

PeKF vektlegger mangfold og likestilling i arbeidet med å ivareta et godt arbeidsmiljø. Per 31. desember 2024 har PeKF syv ansatte i fulle stillinger (to kvinner og fem menn), og én ansatt i deltidsstilling (rådgivende lege). I 2024 ble det ikke registrert noen skader eller ulykker. Registrert sykefravær i 2024 var 1,7 % i korttidsfravær. (1,6 % korttidsfravær i 2023).

Samfunnsansvar

Integrasjon av bærekraftsrisiko i selskapsanalyser er satt ut til våre forvaltere. Pensjonskassen har valgt forvaltere som har ressurser, systemer og kompetanse til å gjøre dette arbeidet med høy kvalitet på våre vegne. Pensjonskassen vurderer forvalterne løpende på evne til å innlemme bærekraftsrisiko i investeringsbeslutningene. Dersom en forvalter ikke tilfredsstillende våre forventninger, skal det gis anledning til å iverksette forbedringstiltak før forvalteren eventuelt byttes ut. Ved valg av nye forvaltere skal også disse vurderes på evne til å innlemme bærekraftsrisiko. Forvalterevalueringen av eksisterende og nye forvaltere, leveres av Marsh McLennan AS, som gjennomfører regelmessige dybdeintervjuer av forvaltere og grundige analyser av deres prosesser, strategier, systemer og ressurser for integrasjon av bærekraftsrisiko.

PeKF arbeider kontinuerlig for å plassere pensjonskassens midler i bærekraftige investeringer. Vi foretrekker leverandører og selskaper som har den beste miljømessige, etiske og sosialt ansvarlige forankring. Det er viktig å understreke at forventet risikojustert avkastning er hovedkriteriet i våre vurderinger. Ved å implementere denne strategien, sikrer vi at investeringene ikke bare oppfyller våre bærekraftstandarder, men også gir en solid langsiktig avkastning.

Åpenhetsloven trådte i kraft fra 01.07.2022. Lovens formål er å fremme at virksomheter aktivt arbeider med å avdekke og håndtere negativ påvirkning på grunnleggende menneskerettigheter og arbeidsforhold i egen virksomhet og i leverandørkjedene sine. Foreløpig tolkes regelverket dithen at pensjonskassen ikke er omfattet av lovverket, men vil sørge for hurtig tilpasning ved behov.

MARKEDSUTVIKLINGEN

2024 var et godt år for verdipapirmarkedene, med særlig god avkastning i aksjemarkedet. Høye renter bidro også til positiv avkastning i obligasjonsmarkedet, mens den norske kronen fortsatte å svekke seg. Året var preget av betydelige svingninger i både renter og aksjer, forårsaket av geopolitisk uro, det

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

amerikanske presidentvalget og usikkerhet rundt inflasjon og vekst.

Aksjemarkedet hadde et sterkt år, drevet av amerikanske aksjer, spesielt de syv store teknologiselskapene kjent som «The Magnificent Seven», som samlet hadde 50 % avkastning. Entusiasme rundt kunstig intelligens og sterke selskapsresultater var viktige drivere. Til tross for markedsuro flere ganger i løpet av året, hentet aksjemarkedene seg raskt inn igjen.

Geopolitisk uro holdt seg høy gjennom året, med konflikter i Midtøsten og Øst-Europa. Politisk usikkerhet i Europa økte, spesielt etter EU-parlamentsvalget og mistillitsavstemninger i Frankrike og Tyskland. Dette resulterte i perioder med svak utvikling for europeiske aksjer.

I USA førte presidentvalget til markedsvolatilitet, inkludert to attentatforsøk på president Donald Trump. Etter at Trump vant valget med et overveldende flertall, ble markedssentimentet først positivt, men deretter mer skeptisk på grunn av Trumps foreslåtte politikk.

Pengepolitikk og sentralbankenes inflasjonsforventninger var sentrale temaer gjennom året. Inflasjonen steg tidlig på året, noe som førte til økte renter og fallende obligasjonskurser. Senere falt inflasjonen igjen, og sentralbankene begynte å kutte rentene. Ved utgangen av året var styringsrentene lavere enn ved inngangen av året.

Kredittpåslagene falt ytterligere gjennom året og nådde historisk lave nivåer. Den norske kronen svekket seg mot euro og amerikanske dollar, noe som bidro til at investeringer i åpen valuta presterte bedre enn valutasikrede investeringer.

FREMTIDSUTSIKTER

Styret og administrasjonen vil i tiden framover fortsette sitt arbeid med å videreutvikle og drive PeKF som en konkurransedyktig ordning til beste for medlemmer, pensjonister og arbeidsgivere.

Frykten for handelskrig skaper økt usikkerhet, men veksten i verdensøkonomien forventes å være positiv i 2025. For amerikansk økonomi kan president Trumps planer om dereguleringer slå positivt ut, mens tollbarrierer og en strammere innvandringspolitikk trolig vil hemme veksten. I Europa vil den svake utviklingen sannsynligvis fortsette, men rentekuttene fra den europeiske sentralbanken vil etter hvert kunne bidra til en mer positiv økonomisk utvikling.

Pensjonskassen forbereder seg på at politisk uro kan medføre større svingninger i kapitalmarkedene. Med innføring av ny struktur innenfor kapitalforvaltningsområdet i 2025, vil pensjonskassen komme i enda bedre stand til blant annet å foreta raskere rebalansering av porteføljen.

I tiden fremover vil det skje store endringer innen offentlig tjenstepensjon. Slike endringer medfører økt krav til kompetanse og gode systemløsninger. Automatisering og digital utvikling vil være sentralt i årene som kommer. Pensjonskassen er i prosess med å innføre et nytt pensjonsadministrasjonssystem, «Grow», som leveres av Gabler AS. Dette systemet vil være operativt i 2025.

Pensjonskassen har i 2024 innført GRC (Governance, Risk, and Compliance) og kontraktsoppfølgingssystemet «RISMA». Systemet styrker pensjonskassens internkontroll, risikovurdering, hendelsesregister og oppfølging av leverandører. Med fortsatt fokus på videreutvikling av RISMA står pensjonskassen sterkere rustet til å møte eksisterende og fremtidige lovkrav innenfor blant annet risikostyring, internkontroll og for eksempel det kommende DORA (Digital Operational Resilience Act) regelverket.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Styret mener at PeKFs driftsmodell, risikostrategi og virksomhet gir et solid grunnlag for å håndtere de usikkerheter som ligger i fremtidsutsiktene på en effektiv måte. I sitt videre arbeid vil styret fortsatt legge hovedvekt god service til medlemmene, konkurransedyktige betingelser for medlemsforetakene og på kvalitet i kapitalforvaltningen.

Oslo, 20. mars 2025

Styret for Pensjonskassen for fylkene

Akershus, Buskerud og Østfold

Jone Engh
styreleder

Elisabeth Holvik
nestleder

Kristian Thowsen
styremedlem

Erlend Sand Aas
styremedlem

Tina Enevoldsen
styremedlem

Iren Gangstad
styremedlem

Bjarne Furuborg Refsnes
administrerende direktør

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold

RESULTATREGNSKAP

31.12.2024

31.12.2023

Note

TEKNISK REGNSKAP

1. Premieinntekter

1.1	Forfalte premier, brutto	<u>1</u>	745 188	853 518
1.2	Avgitte gjenforsikringspremier		- 202	- 198
	Sum premieinntekter for egen regning		744 987	853 320

2. Netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen

2.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	<u>7</u>	52 805	- 13 248
2.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	<u>7</u>	196 362	71 117
2.3	Netto driftsinntekt fra eiendom	<u>7</u>	1 922	1 773
2.4	Verdiendringer på investeringer		715 623	363 542
2.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	<u>17</u>	49 000	329 942
	Sum netto inntekter fra investeringer i kollektivporteføljen		1 015 712	- 753 126

4. Andre forsikringsrelaterte inntekter

11 610

7 262

5. Pensjoner

5.1	Utbetalte pensjoner			
5.1.1	Brutto	<u>2</u>	- 321 902	- 298 780
	Sum pensjoner		- 321 902	- 298 780

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

RESULTATREGNSKAP

31.12.2024

31.12.2023

6. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser

6.1	Endring i premiereserve mv.			
6.1.1	Til (fra) premiereserve mv., brutto	<u>23</u>	- 466 511	- 643 356
6.4	Endring i bufferfond	<u>23</u>	- 508 066	- 476 871
6.5	Endring i premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner mv.			
6.5.1	Endring i premiefond	<u>23</u>	- 47 283	10 864
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser			- 1 021 860	- 1 109 362

8. Midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser

8.1	Overskudd på avkastningsresultatet	<u>23</u>	- 342 759	- 122 374
8.2	Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene	<u>8, 23</u>	- 38 976	- 48 283
Sum midler tilordnet forsikringskontraktene – kontraktsfastsatte forpliktelser			- 381 735	- 170 657

9. Forsikringsrelaterte driftskostnader

9.1	Forvaltningskostnader		- 3 681	- 1 827	
9.2	Forsikringsrelaterte administrasjonskostnader		- 30 567	- 27 305	
Sum forsikringsrelaterte driftskostnader			<u>3</u>	- 34 248	- 29 132

10. Andre forsikringsrelaterte kostnader

- 467   8 149

11. Resultat av teknisk regnskap

12 095   13 926

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

RESULTATREGNSKAP

31.12.2024

31.12.2023

IKKE-TEKNISK REGNSKAP

12. Netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen

12.1	Inntekter fra investeringer i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	<u>7</u>	2 111	- 9 615
12.2	Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	<u>7</u>	16 404	689
12.3	Netto driftsinntekt fra eiendom			- 8
12.4	Verdiendringer på investeringer		26 349	43 918
12.5	Realisert gevinst og tap på investeringer	<u>17</u>		126
	Sum netto inntekter fra investeringer i selskapsporteføljen		44 863	35 110

13. Andre inntekter

- 11

138

14. Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen

14.2	Andre kostnader	<u>3</u>	- 1 256	- 618
	Sum forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen		-1 256	- 618

15. Resultat av ikke-teknisk regnskap

43 596

34 631

16. Resultat før skattekostnad

55 691

48 558

17. Skattekostnader

6

- 18 435

- 12 571

18. Resultat for andre inntekter og kostnader

37 255

35 987

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

RESULTATREGNSKAP

31.12.2024

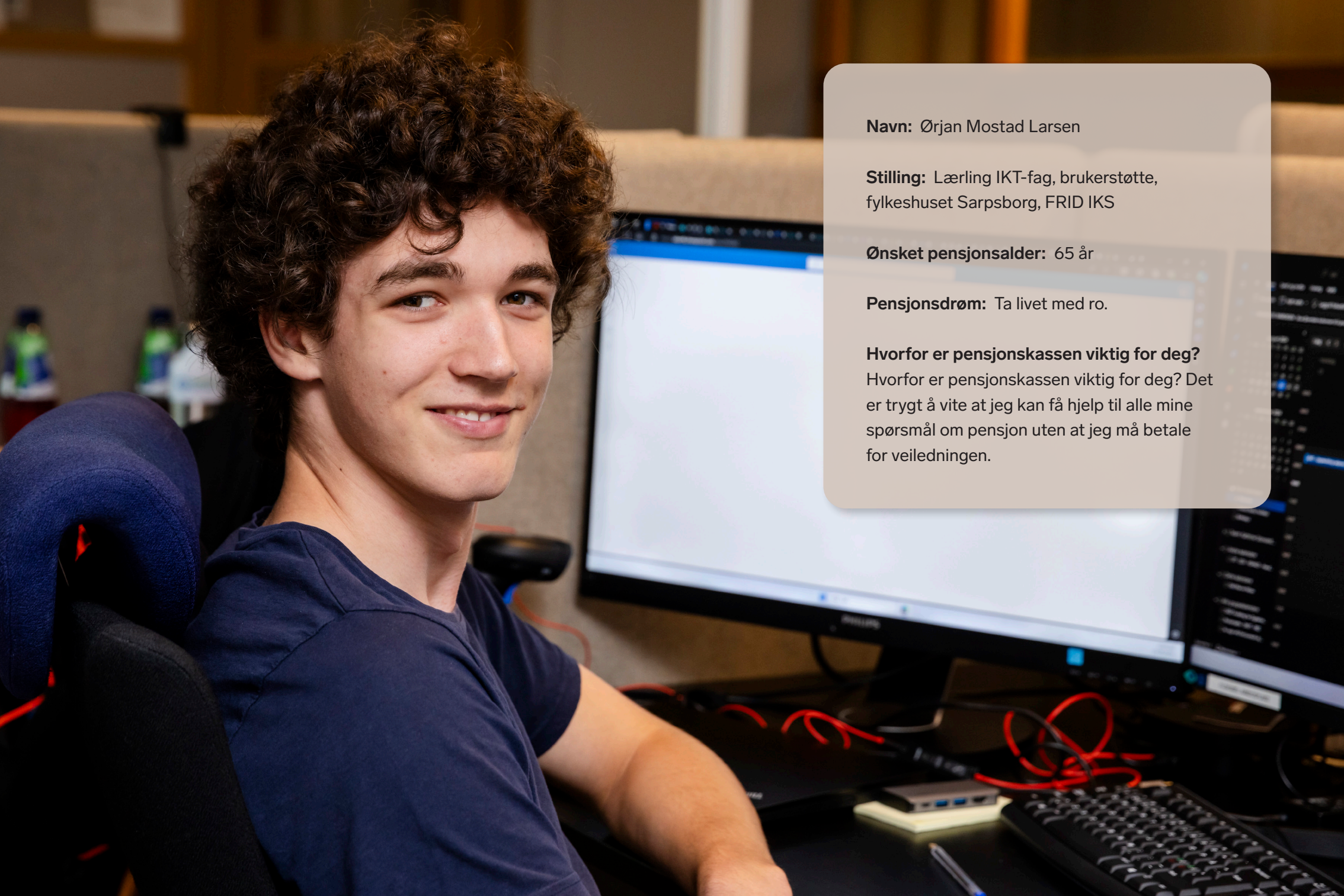
31.12.2023

19. Andre inntekter og kostnader

19.1	Andre inntekter og kostnader som ikke blir omklassifisert til resultatet			
19.1.2	Estimatendringer knyttet til ytelsesbaserte pensjonsordninger	<u>4</u>	6 773	- 908
	Sum andre resultatkomponenter		6 773	- 908

20. Totalresultat

	Avkastning til risikoutjevningssfond	<u>21</u>	-10 095	- 7 870
	Overført til (-) /fra (+) annen opptjent egenkapital	<u>21</u>	-33 933	- 27 209
	Sum overføringer		-44 028	- 35 079

Navn: Ørjan Mostad Larsen

Stilling: Lærling IKT-fag, brukerstøtte, fylkeshuset Sarpsborg, FRID IKS

Ønsket pensjonsalder: 65 år

Pensjonsdrøm: Ta livet med ro.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?
Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg? Det er trygt å vite at jeg kan få hjelp til alle mine spørsmål om pensjon uten at jeg må betale for veiledningen.

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

BALANSE		31.12.2024	31.12.2023
	Note		
EIENDELER			
EIENDELER I SELSKAPSPORTEFØLJEN			
2. Investeringer			
2.2 Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
2.2.1 Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11	273 895	271 785
2.4 Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
2.4.2 Rentebærende verdipapirer	12	900 754	780 034
Sum investeringer		1 174 649	1 051 819
3. Fordringer			
3.1 Fordring knyttet til premieinntekter		20 276	13 422
3.2 Andre fordringer	27	65 217	84 990
Sum fordringer		85 492	98 411
4. Andre eiendeler			
4.1 Anlegg og utstyr	19	440	635
4.2 Kasse, bank		15 977	15 879
4.4 Andre eiendeler betegnet etter sin art	4	10 969	3 309
Sum andre eiendeler		27 387	19 824
Sum eiendeler i selskapsporteføljen		1 287 528	1 170 054

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

BALANSE

31.12.2024

31.12.2023

Note

EIENDELER I KUNDEPORTEFØLJENE

6. Investeringer i kollektivporteføljen

6.1	Bygninger og andre faste eiendommer			
6.1.1	Investeringseiendommer	10	59 900	60 900
6.2	Datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak			
6.2.1	Aksjer og andeler i datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11	438 974	389 269
6.2.2	Fordringer på og verdipapirer utstedt av datterforetak, tilknyttede foretak og felleskontrollerte foretak	11	91 585	91 581
6.3	Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost			
6.3.2	Utlån og fordringer	12	383 889	405 636
6.4	Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi			
6.4.1	Aksjer og andeler (inkl. aksjer og andeler målt til kost)	13	4 678 155	4 316 802
6.4.2	Rentebærende verdipapirer	12	5 050 995	4 284 526
6.4.3	Utlån og fordringer	27	391 841	228 757
	Sum investeringer i kollektivporteføljen		11 095 338	9 777 472
	Sum eiendeler i kundeporteføljene		11 095 338	9 777 472

SUM EIENDELER

12 382 866

10 947 526

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkel tall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

BALANSE

31.12.2024

31.12.2023

Note

EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSER

10. Innskutt egenkapital	<u>21</u>	844 332	784 632
11. Opptjent egenkapital			
11.1 Risikoutjevningfond	<u>21</u>	108 085	97 990
11.2 Annen opptjent egenkapital - opptjent egenkapital	<u>21</u>	392 530	358 597
Sum opptjent egenkapital		500 615	456 587
13. Forsikringsforpliktelser i livsforsikring - kontraktsfastsatte forpliktelser			
13.1 Premiereserve mv.	<u>23</u>	7 386 184	6 915 624
13.4 Bufferfond	<u>23</u>	2 799 348	2 291 282
13.5 Premiefond, innskuddsfond og fond for regulering av pensjoner	<u>23, 25</u>	801 721	472 575
Sum forsikringsforpliktelser – kontraktsfastsatte forpliktelser		10 987 253	9 679 482
15. Avsetninger for forpliktelser			
15.2 Forpliktelser ved skatt			
15.2.1 Forpliktelser ved periodeskatt	<u>6</u>	7 918	2 380
15.2.2 Forpliktelser ved utsatt skatt	<u>6</u>	18 647	10 636
15.3 Andre avsetninger for forpliktelser		13 739	11 430
Sum avsetninger for forpliktelser		40 303	24 446

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

16.	Forpliktelser		
16.3	Andre forpliktelser	7 586	1 562
	Sum forpliktelser	7 586	1 562
17	Påløpte kostnader og mottatte ikke opptjente inntekter	2 776	816
	SUM EGENKAPITAL OG FORPLIKTELSE	12 382 866	10 947 526

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold

OPPSTILLING AV ENDRINGER I EGENKAPITAL (1 000 kr)

31.12.2024

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

	Annen innskutt egenkapital	Opptjent egenkapital			Sum opptjent egenkapital	Sum egenkapital
		Risiko-utjevningss-fond	Opptjent egenkapital	Urealiserte verdier i selskapsport.		
Egenkapital per 31.12.2022	724 632	90 119	331 389		421 508	1 146 140
Resultat for andre inntekter og kostnader			35 987		35 987	35 987
Andre inntekter og kostnader			- 908		- 908	- 908
Totalresultat			35 079		35 079	35 079
Endring i risikoutjevningssfond		7 870	- 7 870			
Årets urealiserte verdier i selskapsporteføljen			- 43 918	43 918		
Sum disponeringer		7 870	- 16 709	43 918	35 079	35 079
Endring i innskutt egenkapital	60 000					60 000
Egenkapital per 31.12.2023	784 632	97 990	314 679	43 918	456 587	1 241 219
Resultat for andre inntekter og kostnader			37 255		37 255	37 255
Andre inntekter og kostnader			6 773		6 773	6 773
Totalresultat			44 028		44 028	44 028
Endring i risikoutjevningssfond		10 095	-10 095			
Årets urealiserte verdier i selskapsporteføljen			-26 349	26 349		
Sum disponeringer		10 095	7 585	26 349	44 028	44 028
Endring i innskutt egenkapital	59 700					59 700
Egenkapital per 31.12.24	844 332	108 085	322 264	70 267	500 615	1 344 947

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold

KONTANTSTRØMOPPSTILLING	2024	2023
Innbetalte premier	621 880	693 659
Utbetalt gjenforsikring	- 202	- 198
Utbetale pensjoner	-340 856	- 319 532
Innbetalinger refusjoner	76 761	76 704
Utbetalinger refusjoner	- 57 309	- 55 485
Innbetalinger vedrørende driften	3 478	2 316
Innbetalinger av renter	190 747	66 942
Utbetalinger av renter	- 593	12
Innbetalinger av utbytte	32 312	34 548
Utbetaling av skatt	-4 887	- 1 283
Utbetalinger vedrørende drift av eiendommene	- 562	- 551
Utbetalinger vedrørende driften for øvrig	-79 564	- 23 692
Netto utbetalinger ved kjøp av investeringer	-1 664 312	- 4 647 459
Netto innbetalinger ved salg av investeringer	1 229 123	4 162 219
Netto kontantstrøm av operasjonelle aktiviteter (A)	6 015	- 11 801
Konsernbidrag		
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter (B)		

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold

KONTANTSTRØMOPPSTILLING	2024	2023
Innbetaling av kjernekapital	59 700	60 000
Innbetaling av annen egenkapital		
Innbetaling til overkursfond		
Utbetalte renter på ansvarlig lån		
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter (C)	59 700	60 000
Netto kontantstrøm i perioden (A+B+C)	65 715	48 199
Effekt av valutakursendring på kontanter		
Likviditetsbeholdning per 01.01	317 336	269 137
Likviditetsbeholdning per 31.12	383 051	317 336

Navn: Lene Jeanette Hildebrandt

Stilling: Konsulent, service og fellestjenester,
Østfold fylkeskommune.

Ønsket pensjonsalder: 65 år

Pensjonsdrøm:

Å kunne reise mer og være lengre perioder i
huset vårt i Spania.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Det er trygt å vite at de ivaretar min pensjon
på en god måte, og at jeg kan få svar på
spørsmål om pensjon og hjelp til utregning uten
at jeg må betale for det.

Foto: Yina Chan

«Overgangen til en interkommunal pensjonskasse og de nye pensjonsreglene har ført med seg store endringer og systemtekniske utfordringer. Gjennom et tett og tillitsfullt samarbeid har vi spilt hverandre gode. – Pensjonskassen har stilt tydelige krav til oss, noe som har gjort oss enda bedre. Sammen har vi funnet innovative løsninger og håndtert oppgavene effektivt, alltid med medlemmenes beste i fokus»

Simen Hagen, Manager Business Services i BDO

NOTER TIL REGNSKAPET

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 0 - Regnskapsprinsipper

Generelt om regnskapsprinsipper

Regnskapet for 2024 er avlagt i henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak av 20. desember 2011 med senere endringer.

Oppdeling av portefølje

Selskapets forvaltningskapital er delt i to porteføljer: kundeporteføljen og selskapsporteføljen. Porteføljene er underlagt separat forvaltning. Kundeporteføljen representeres ved forsikringstekniske avsetninger; premiereserve, premiefond, risikoutjevningfond og bufferfond. Selskapsporteføljen består av innbetalt og opptjent egenkapital og andre gjeldsposter.

Klassifikasjon av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler klassifiseres i en av de etterfølgende kategorier;

- Måling til virkelig verdi over resultatet
- Måling til amortisert kost

Måling og klassifisering er i samsvar med reglene i IFRS 9.

Nærmere om bokførte investeringer:

- a) Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi

Dette omfatter følgende regnskapslinjer;

- Aksjer og andeler
- Rentebærende verdipapirer
- Diverse bankbeholdninger
- Finansielle derivater

Disse eiendelene består blant annet av aksjer, aksjefond, hedgefond, derivater, obligasjoner og obligasjonsfond. Eiendelene måles ved førstegangs innregning til virkelig verdi. Endringer i verdi resultatføres løpende over resultatet. De fleste av pensjonskassens finansielle eiendeler inngår i denne kategorien.

- b) Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost

Dette omfatter regnskapslinjen «Utlån og fordringer» og består av medlemsutlån (pantelån) samt obligasjoner med faste eller bestemte kontantstrømmer som ikke er notert i et aktivt marked.

Medlemsutlån (pantelån) er oppført til nominelle verdier i balansen. De nominelle verdiene sammenfaller med en beregning av amortisert verdi.

Obligasjonene vurderes til anskaffelseskost med tillegg/fradrag for overkurs/underkurs, samt avsetning for forventet kredittap. Amortisert overkurs/underkurs resultatføres som justering av obligasjonens løpende renteinntekt.

Bygninger og andre faste eiendommer

Bygninger og andre faste eiendommer vurderes til virkelig verdi i samsvar med IAS 40.

Endring av virkelig verdi på eiendom inngår i verdiendringer på investeringer.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Investering i datterselskap

Datterselskap er selskap hvor pensjonskassen har bestemmende innflytelse. Bestemmende innflytelse oppnås normalt når pensjonskassen eier mer enn 50 % av aksjene. Investeringer i datterselskap med underliggende eiendeler i eiendommer bokføres etter egenkapitalmetoden, men eiendomsverdiene justeres til virkelig verdi ihht. ekstern verdivurdering. Grunnet vesentlighet av datterselskaper, utarbeides det ikke konsernregnskap.

Investering i tilknyttede selskaper

Tilknyttede selskap er selskap hvor pensjonskassen har betydelig innflytelse. Betydelig innflytelse oppnås normalt når pensjonskassen eier mellom 20 % og 50 % av aksjene. Investeringer i tilknyttede selskaper med underliggende eiendeler i eiendommer bokføres etter egenkapitalmetoden, men eiendomsverdiene justeres etter virkelig verdi ihht. ekstern verdivurdering.

Verdivurdering av finansielle instrumenter

Finansielle eiendeler klassifisert til virkelig verdi over resultatet skal innregnes og måles til virkelig verdi. Virkelig verdi er det beløp en eiendel kan omsettes for, eller en forpliktelse gjøres opp med, i en transaksjon på armlengdes avstand mellom velinformerte og frivillige parter. IFRS 13 fastsetter et hierarki for virkelig verdi som kategoriserer inndata for verdsettelsesmetoder som benyttes til måling av virkelig verdi på tre nivåer.

Inndata på nivå 1 er noterte priser (gjeldende kurser) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser som pensjonskassen har tilgang til på måletidspunktet.

Inndata på nivå 2 er andre inndata enn noterte priser som omfattes av nivå 1 og er observerbare for eiendeler eller forpliktelser, enten direkte eller indirekte. Dersom noterte priser ikke er tilgjengelig fastsettes virkelig verdi basert på noterte priser for lignende eiendeler eller forpliktelser i aktive markeder, noterte priser for identiske eller lignende eiendeler eller forpliktelser i markeder som ikke er aktive eller andre inndata enn noterte priser som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen.

Inndata på nivå 3 er ikke-observerbare inndata for eiendeler eller forpliktelser. Dersom markedet for eiendelen ikke er aktivt, notert på børs eller tilsvarende, benytter pensjonskassen verdsettelsesteknikker basert på observerbare markedsdata for å estimere markedsverdien.

Verdivurderinger for nivå 3 fondseiendeler er hentet fra forvalternes siste offentliggjorte verdivurderingsrapporter. Dersom det er kommet vesentlig ny informasjon etter sist offentliggjorte verdivurderingsrapport er dette hensyntatt. Endringer i netto urealiserte mer- eller mindrev verdier resultatføres.

Ved anskaffelse balanseføres finansielle instrumenter til virkelig verdi på handelsdagen. For finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet, vil virkelig verdi på handelsdagen være transaksjonsprisen. Finansielle instrumenter vurdert til amortisert kost innregnes til transaksjonsprisen.

Ved senere verdivurderinger legges forutsetningen om fortsatt drift til grunn, og avsetning for kredittrisiko i instrumentet blir inkludert ved verdsettelsen. Aksjer og andeler notert på børs eller annen regulert markeds plass verdsettes til den offisielle sluttkurs på siste handledag

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

frem til og med balansedagen. Øvrige aksjer og andeler verdsettes til beregnet virkelig verdi basert på tilgjengelig informasjon på balansedagen.

Rentebærende verdipapirer med fast avkastning notert på børs eller annen regulert markedsplass, verdsettes til offisiell sluttkurs på siste handledag fram til og med balansedagen.

Fordringer

Premiefordringer og andre fordringer er balanseført til pålydende. Fordringene er ikke vurdert å være tapsutsatt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler til eget bruk er klassifisert som «Anlegg og utstyr» i balansen og oppført til anskaffelseskost med fradrag for ordinære avskrivninger. Ordinære avskrivninger er beregnet etter bedriftsøkonomiske prinsipper, og driftsmidlene avskrives lineært i tråd med en fornuftig avskrivningsplan.

Avsetninger

De regnskapsmessige avsetningene knyttet til forsikringskontrakter er forankret i norsk særlovgivning. I henhold til forskrift om årsregnskap for pensjonsforetak innregner og måler pensjonskassen forsikringsforpliktelsene i samsvar med forsikringsvirksomhetsloven kapittel 3.

Forsikringstekniske avsetninger består av premiereserve, risikoutjevningfond, bufferfond og premiefond.

Premiereserve

Premiereserven utgjør den forsikringstekniske kontantverdien av

pensjonsrettigheter opptjent på beregningstidspunktet. Beregningen foretas av pensjonskassens aktuar. Pliktig avsetning til premiereserve fastsettes i samsvar med styrevedtak. Premietariffen bygger på observert nivå for dødelighet og uførhet i samfunnet, tillagt sikkerhetsmarginer som blant annet inkluderer en forventning om fremtidig utvikling på området. Premiereserven inkluderer avsetning til administrasjonsreserve og erstatningsavsetning (erstatningsavsetningen skal dekke selskapets forventede erstatningsutbetalinger for forsikrings-tilfeller som ved regnskapsårets utgang ikke er oppgjort av eller meldt til selskapet).

Bufferfond

Det er ingen begrensninger i lovverket vedrørende maksimal størrelse på bufferfondet. Det er også full fleksibilitet til hvordan dette bufferfondet disponeres så lenge kravet til premiereserve er oppfylt. Ved realisasjon av merverdier kan pensjonskassene selv ta stilling til om de ønsker å disponere gevinsten til et bufferfond eller gi det til kundenes premiefond. Midler som er avsatt til bufferfond kan senere år tilordnes kontrakten som overskudd eller disponeres til premiefond.

Risikoutjevningfond

Risikoutjevningfond kan benyttes til å dekke underskudd på risikoreultat og styrking av premiereserve ved endring av demografiske forutsetninger i beregningsgrunnlaget. Hvert år kan det avsettes inntil 50 prosent av selskapets samlede risikoreultat til risikoutjevningfondet. Det øvrige tilføres premiefondet. Den årlige avsetningen vurderes i forbindelse med årsoppgjørdisposisjonene. Risikoutjevningfondet skal klassifiseres som egenkapital.

Navn: Iselin Roberg

Stilling: Rådgiver,
Akershus fylkeskommune

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Premiefond

Premiefondet bygges opp ved tilførsel av årets avkastningsresultat og risikoresultat, og kan benyttes til betaling av forfalte premier.

Egenkapital

Egenkapital spesifiseres i innskutt og opptjent egenkapital. I opptjent egenkapital inngår tilordnet del av årets resultat og opparbeidede mer-/mindreverdier i selskapsporteføljens investeringer.

Flytting

Ved flytting av virksomheter til eller fra pensjonskassen gjelder regler i kapittel 6 i forsikringsvirksomhetsloven med virkning fra 1. juli 2006.

Pensjonsforpliktelser egne ansatte

Pensjonskassens ansatte omfattes av pensjonskassens kollektive pensjonsordning på lik linje med andre medlemmer. Pensjonsordningen gir en definert ytelse i henhold til tariffavtalen i kommunal sektor. Avsetning til pensjonsforpliktelser for egne ansatte foretas i samsvar med IAS 19.

Skatt

Skattekostnaden i resultatregnskapet består av alminnelig inntektskatt og formuesskatt. Skattekostnaden knyttet til alminnelig inntektsskatt består av betalbar skatt og endring i balanseført utsatt skatt.

Utsatt skatt beregnes på bakgrunn av forskjeller mellom rapporterte skattemessige og regnskapsmessige resultater som vil utlignes i fremtiden.

Pensjonskassen ilegges 0,30 % formuesskatt av ligningsmessig nettoformue.

Netto inntekter fra finansielle investeringer

Gevinster/tap føres som inntekt/kostnad på realisasjonstidspunktet. Urealiserte gevinster/tap på finansielle omløpsmidler føres som inntekt/kostnad knyttet til finansielle eiendeler. Gevinster/ tap ved salg av aksjer beregnes etter FIFO-metoden, mens gevinster/tap ved salg, innløsning og avdrag av obligasjoner og sertifikater beregnes i forhold til gjennomsnittlig anskaffelseskost.

Premieinntekter

Netto premieinntekter omfatter årets forfalte premie. Forhåndsprising av premie for rentegaranti, administrasjon og fortjeneste er inkludert i premieinntektene.

Utbetalte erstatninger

Pensjoner omfatter utbetalte pensjoner fratrukket refusjoner og fraflyttede premiereserver. Avsetninger gjøres for ikke-ferdigbehandlede eller ikke-utbetalte erstatninger.

Forvaltningskostnader

Pensjonskassen følger nettoprinsippet for bokføring av forvaltningskostnader i fond. Det vil si at avkastningen beregnes etter at forvaltningskostnader er fratrukket. Det har over tid vært uenigheter rundt hvordan regelverket skal tolkes med hensyn til bruk av brutto- eller nettometoden. Pensjonskassens oppfatning er at det jobbes med en endelig avklaring slik at lik praksis blir praktisert.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

NOTER TIL REGNSKAP 2024

Note 1

- Forfalte premier (1 000 kr)

Pensjonskassens styre har fastsatt premiesatsene i pensjonsordningen etter anbefaling fra ansvarshavende aktuar.

	2024	2023
Medlemspremie, 2 %	61 277	56 012
Arbeidsgivertilskudd	336 452	306 674
Reguleringspremie fra arbeidsgiver	345 323	490 153
Rentegarantipremie fra arbeidsgiver	2 136	679
Sum premier	745 188	853 518

Se også note 25 - Premiefond

Note 2

- Erstatninger (1 000 kr)

Forsikringsytelsene omfatter direkte utbetalte pensjoner og refusjonspensjoner iht. overføringsavtalen.

	2024	2023
Alderspensjon	248 872	232 587
Uførepensjon	27 307	25 376
Etterlattepensjon	27 924	26 266
Barnepensjon	1 063	1 049
AFP 65-66	37 113	35 445
Pensjon utbetalt av andre	- 979	- 725
For mye utbetalt pensjon	-3	
Etterpensjon etter dødsfall AFP 62-65	56	
Sum utbetalte pensjoner	341 354	319 999
Mottatte refusjoner	- 76 761	- 76 704
Avgitte refusjoner	57 309	55 485
Brutto pensjonsutbetalinger	321 902	298 780

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 3

- Forvaltnings- og driftskostnader (1 000 kr)

	2024	2023
Omkostninger vedr. utlånsforvaltning	120	124
Omkostninger vedr. kjøp/salg av verdipapirer m.m.	3 561	1 703
Aktuarhonorar	898	769
Diverse konsulenttjenester	6 338	3 745
Serviceavtaler	4 203	3 494
Andre driftskostnader	6 405	6 960
Sum diverse driftskostnader	21 526	16 795
Årets avskrivning på driftsmidler	195	192
Lønn og andre arbeidsrelaterte ytelser	14 681	13 896
Årets endring i pensjonsforpliktelse inkl. aga ført over resultatet	- 887	- 1 134
Sum forvaltnings- og driftskostnader	35 515	29 749

Forvaltningskostnader og andre kostnader knyttet til selskapsporteføljen	1 256	618
Forsikringsrelaterte driftskostnader knyttet til kollektivporteføljen	34 248	29 132
Sum	35 504	29 749

Det er kostnadsført 1,4 millioner kroner i driftskostnader tilknyttet splitt av Viken Fylkeskommune i 2024.

Pensjonskassen hadde per 31.12 8 ansatte i 7,1 årsverk.

	2024	2023
Kostnadsført godtgjørelse til revisor (beløpene er inkl. MVA):		
Lovpålagt revisjon (inkl. teknisk bistand med årsregnskap)	546	474
Andre tjenester inkludert skatterelatert bistand		86
Sum godtgjørelse til revisor	546	560

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 4

- Pensjonsforpliktelser/Pensjonsmidler egne ansatte

Ansatte i Pensjonskassen har kollektiv pensjonsordning som tilfredsstillere reglene for obligatorisk tjenestepensjon. Den kollektive pensjonsordningen er ytelsesbasert. Ytelsene er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Per 31.12.2024 omfatter ordningen 8 aktive medlemmer og 14 pensjonister.

Pensjonsforpliktelser avsettes og regnskapsføres i henhold til IAS 19.

	2024	2023
Pensjonskostnader		
Årets pensjonsopptjening	1 331	1 572
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsene	1 670	1 454
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	- 1 829	- 1 592
Forvaltningsomkostning	24	24
Administrasjons- og forvaltningskostnader	66	54
Periodisert arbeidsgiveravgift	407	500
Fradrag for medlemsinnskudd	- 155	- 140
Pensjonskostnad (netto) over resultat	1 513	1 871
Pensjonskostnad mot Andre resultatposter (19.1.2)	- 6 773	908
	2024	2023
Pensjonsforpliktelse (-)/midler (+)		
Brutto påløpt pensjonsforpliktelse	- 54 297	- 54 791
Pensjonsmidler	65 267	58 100
Balanseført pensjonsforpliktelser (-) / midler (+)	10 969	3 309

Navn: Morten Grandahl

Stilling: Driftstekniker, Østfold fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 65 år

Pensjonsdrøm: Bruke hytta mer og reise mer.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?
Der får jeg all viktig informasjon om pensjon.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Økonomiske forutsetninger:

Diskonteringsrente	2024	2023
	3.90 %	3.10 %
Forventet avkastning på pensjonsmidler	3.90 %	3.10 %
Årlig forventet lønnsvekst	4.00 %	3.50 %
Årlig forventet regulering av pensjoner	3.00 %	2.80 %
Årlig forventet G-regulering	3.75 %	3.25 %
Sats arbeidsgiveravgift	19.10 %	19.10 %

Note 5

- Ytelser og lån til ledende ansatte og styre (1 000 kr)

	Lønn etc.	Pensjonskostnader	Annen godtgjørelse	Sum ytelser
Ledende ansatte				
Adm. direktør Bjarne Refsnes	1 979	187	276	2 442
Styret				
Jone Engh - Leder	281		0	281
Elisabeth Holvik - nestleder	148		0	148
Agnes Hanne Lisa Matt	125		0	125
Iren Gangstad	147		0	147
Morten Vollset	126		0	126
Sverre Myrli	119		0	119
Enevoldsen Tina	14		0	14
Thowsen Kristian	17		0	17
Aas Erlend Sand	17		0	17

Styret i pensjonskassen har fastsatt retningslinjer for godtgjørelse. Godtgjørelse i foretaket skal være konkurransedyktig, men ikke markedsledende. Lønnspolitikken skal bidra til at foretaket evner å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere med nødvendige kvalifikasjoner til å ivareta foretakets oppgaver og ansvar. Fast godtgjørelse blir normalt forhandlet en gang i året. Ingen ansatte mottar variabel lønn.

Verken daglig leder, styremedlemmer eller ledende ansatte har lån eller sikkerhetsstillelse til selskapet.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 6

- Skattekostnad (1 000 kr)

	2024	2023
Betalbar skatt alminnelig inntekt		
Resultat før skattekostnad	55 691	48 558
+ / - Permanente forskjeller	6 773	- 762
+ / - Urealiserte verdiendringer	- 28 459	- 43 918
+ / - Endring i midlertidige forskjeller	- 5 698	2 227
Grunnlag betalbar skatt alminnelig inntekt	28 307	6 105
Skattesats	25 %	25 %
Beregnet betalbar skatt alminnelig inntekt	7 077	1 526

	2024	2023
Betalbar skatt formue		
Grunnlag betalbar skatt formue	280 460	284 819
Skattesats	0,30 %	0,30 %
Beregnet betalbar skatt formue	841	854

	2024	2023	Endring
Spesifikasjon utsatt skatt			
Saldo på Gevinst- og Taps-konto	7 849	9 812	1 962
Netto pensjonsforpliktelser/- midler	10 969	3 309	- 7 660
Sum midlertidige forskjeller	18 819	13 121	- 5 698

	2024	2023	Endring
Fremførbart underskudd			
Urealiserte verdier i selskapsporteføljen utenfor fritaksmetoden	55 769	29 423	- 26 346
Grunnlag for beregning av utsatt skatt	74 588	42 544	- 32 043
Skattesats	25 %	25 %	25 %
Utsatt skatt / skattefordel	18 647	10 636	- 8 011

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Årets skattekostnad	2024	2023
Betalbar skatt, formue	841	854
Betalbar skatt, alminnelig skatt	7 077	1 526
For lite (+) / mye (-) avsatt tidligere år	2 057	- 245
Endring balanseført utsatt skatt	8 011	10 436
Sum skattekostnad	18 435	12 571

Note 7

- Netto realiserte drifts-, rente- og utbytteinntekter fra investeringer (1 000 kr)

Bygninger og andre faste eiendommer, leieinntekter	2024	2023
Netto inntekt fra Schweigaards gate 6, Oslo	1 922	1 765
2.3/12.3 Netto driftsinntekt fra eiendom	1 922	1 765

Inntekter fra investeringer i datterselskaper og tilknyttede selskaper	Renter konsernlån	Konsernbidrag	Inntektsført ihht EK metoden	Totalt
Wergelandsveien 21 AS	3 100	0	21 759	24 859
Galleri Oslo Invest AS	0	0	2 515	2 515
Vaterland Seksjoner AS	0	0	25 431	25 431
Galleri Akershus AS	0	0	2 111	2 111
Sum	3 100		51 815	54 915

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

2.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede selskaper	52 805
12.1 Inntekter fra investeringer i datterforetak og tilknyttede selskaper	2 111
Sum	54 915

	2024	2023
Finansielle eiendeler som måles til amortisert kost:		
Renteinntekter fra medlemsutlån	9 271	4 345
Renteinntekter fra obligasjoner kategorisert som utlån og fordring	22 950	10 176
Finansielle eiendeler som måles til virkelig verdi:		
Renteinntekter fra ihendehaverobligasjoner og sertifikater	140 557	20 117
Andre renteinntekter og -kostnader	7 535	5 003
Utbytte	32 453	32 166
Sum	212 766	71 806
2.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	196 362	71 117
12.2 Renteinntekt og utbytte mv. på finansielle eiendeler	16 404	689
Sum	212 766	71 806

Navn: Karoline Johansen

Stilling: Konsulent, service og fellestjenester,
Østfold fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 67 år

Pensjonsdrøm: Å reise mer, oppleve mer av
det fine landet vi bor i og ha tid til de nære
relasjonene.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Det er trygt å vite at jeg kan få hjelp til alle
mine spørsmål om pensjon uten at jeg må
betale for veiledningen. Det er enkelt å få
oversikt over pensjonen på nettsiden.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 8

- Resultatanalyse (1 000 kr)

	2024	2023
Finansinntekter	1 026 854	768 538
-pliktig renter premiereserve	- 160 851	- 155 862
-pliktig rente premiefond	- 9 132	- 8 717
Renteresultat	856 871	603 958
Fra (til) premiefond	- 338 710	- 119 218
Fra (til) bufferfond	- 508 066	- 476 871
Realisert renteresultat	10 095	7 870
Samlet premie til administrasjon	24 601	24 865
Fra (til) administrasjonsreserve	9 511	9 644
Faktiske omkostninger	- 34 248	- 29 132
Administrasjonsresultat	- 136	5 377
Risikoresultat	38 976	48 283

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 9

- Kapitalavkastning

Kapitalavkastningen er beregnet etter Dietz`modifiserte beregningsmetode, jfr. forskrift om beregning av kapitalavkastning.

	2024	2023	2022	2021	2020
Bokført kapitalavkastning i kollektivporteføljen	10,5 %	9,0 %	- 7,6 %	4,4 %	1,6 %
Verdijustert kapitalavkastning i kollektivporteføljen	10,5 %	9,0 %	- 7,6 %	10,6 %	7,7 %
Bokført kapitalavkastning i selskapsporteføljen	5,2 %	5,0 %	- 3,5 %	0,0 %	0,0 %

Note 10

- Bygninger og andre faste eiendommer i konsern (1 000 kr)

Direkteeiet eiendom representeres av følgende eiendommer

	Kostpris	Markedsverdi	Mer-/mindreverdier
Schweigaards gate 6, Oslo (direkteeiet)	46 500	59 900	13 400
Sum eiendommer	46 500	59 900	13 400

Lokalene i Schweigaards gate 6, (del av Oslo Galleri) eies direkte av pensjonskassen. Lokalene leies ut til Oslo Tannhelsetjeneste KF og Galleri Akershus AS, og behandles som investeringseiendom.

Balanseverdiene per 31.12. er fastsatt etter takst iht. uavhengig ekstern vurdering og antas å gi uttrykk for eiendommenes virkelige verdi per 31.12.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 11

- Investeringer i datterselskap, tilknyttede selskaper og utlån til datterselskap

Pensjonskasse har følgende datterselskap:

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelses tidspunkt	Antall aksjer	Aksjekapital i 1.000 kr	Eierandel/ Stemmeandel
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	17.12.2015	9 656 360	9 656	100 %
Vaterland seksjoner AS	15.08.2022	6 500	3 504	100 %

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaff.kost	Balanseverdi	Årets resultat	Egenkapital per 31.12.
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	147 368	131 786	3 884	34 857
Vaterland seksjoner AS	130 000	155 201	5 330	90 870

Wergelandsveien 21 AS eier 100 % av API Wergelandsveien 21 AS.

Pensjonskasse har følgende tilknyttet selskap:

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaffelses tidspunkt	Antall aksjer	Aksjekapital i 1.000 kr	Eierandel
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	03.01.2020	30 000	1 000	33 %
Galleri Akershus AS	2021/2022	1 000	0,2	40 %

Selskapets navn / Forretningskontor	Anskaff.kost	Balanseverdi	Årets resultat	Egenkapital pr. 31.12.
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	100 010	151 986	3 150	308 935
Galleri Akershus AS	283 700	273 895	- 1 854	10 361

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Endring i balanseført verdi

	Bokført verdi 01.01	Korreksjon av resultat 2022	Resultat etter EK-metoden	Bokført verdi 31.12
Galleri Oslo Invest AS , Oslo	121 218	-217	27 731	148 733
Galleri Akershus AS	271 785	950	1 161	273 895
Wergelandsveien 21 AS, Oslo	135 027	1 612	-4 853	131 786
Galleri Oslo Utvikling AS	3 253			3 253
Vaterland seksjoner AS	129 770	6 666	18 765	155 201
	661 054	9 011	42 804	712 869
2.2.1 Balanseførte verdier i selskapsporteføljen				273 895
6.2.1 Balanseførte verdier i kollektivporteføljen				438 974
Sum				712 869

Fordringer på datterselskap består av:

	2024	2023
Konsernlån inkl. pål. renter per 31.12.	91 585	91 581
Sum fordring på datterselskap	91 585	91 581

Pensjonskasse har ytet et lån til datterselskapet, Wergelandsveien 21 AS som følge av innløsning av langsiktig gjeld mot banken ved oppkjøp. Gjelden oppstod 17.12.2015 og ble økt i 2018.

Renter på konsernlån er beregnet med 3,5 % p.a. og utgjør 3,1 millioner kroner i 2024.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 12

- Obligasjoner og obligasjonsfond (1 000 kr)

Obligasjoner målt til amortisert kost og klassifisert under "Utlån og fordringer"

	Anskaffelseskost/ pålydende	Balanseverdi inkl. pål. renter	Markedsverdi inkl. pål. renter
Helsehuset 1 AS 16/26 3,70 %	51 300	51 461	48 680
Forskningsveien II AS 17/26 3,70 %	39 300	39 424	37 579
NHV 25 Holding AS 17/27 3,62 %	28 388	28 475	27 006
Nydalen Eiendomsholding AS 17/25 3,68 %	21 243	21 309	21 231
Oslo Sentrumsholding AS 17/27 3,85 %	25 179	25 261	23 759
IK Gruppen AS 18/28 4,54 %	38 300	38 448	36 859
Utlån til medlemmer; jfr. note 18	177 244	179 561	179 561
Avsetning til forventet kredittap	-51	-51	-51
Sum obligasjoner målt til amortisert kost under "Utlån og fordringer"	380 903	383 889	374 624

Obligasjonene har fast avkastning fram til forfall. Innløsning skjer til pålydende. Mer-/mindreverdier bokføres ikke.

Modifisert durasjon	1,97
Gjennomsnittlig effektiv rente	2,10 %

Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi over resultatet

	Anskaff. kost	Balanseverdi
Norske obligasjoner - kollektivportefølje		
Izabelo	11 184	4 617
Realkapital 6 AS 4,17 % 16/26	68 000	64 885
Sum norske obligasjoner - kollektivportefølje	79 184	69 503

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Norske obligasjons- og pengemarkedsfond kollektivportefølje

Alfred Berg Nordic Investment Grade	289 929	292 700
Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration I	641 925	649 587
DNB Obligasjon G	474 003	471 035
Holberg Kreditt A	171 391	179 226
Storebrand Norsk Kreditt IG	1 492 855	1 460 667
Sum norske obligasjonsfond - kollektivportefølje	3 070 103	3 053 216

Norske obligasjonsfond - selskapsportefølje

Alfred Berg Nordic Investment Grade Mid Duration	370 439	374 861
---	----------------	----------------

Utenlandske obligasjons- og pengemarkedsfond - kollektivportefølje

BlueBay Global High Yield ESG Bond Fund	166 552	185 230
BlueBay Emerging Market Bond Fund I	66 147	77 310
Caribbean Opportunities Fund - Class A USD SHARES	20 900	5 874
Mercer short Duration Global bond fund - Robeco	766 775	846 717
Mercer short Duration Global bond fund 2 - Pimco	400 842	423 738
Acadian Sustainable Global Equity Acc	350 000	389 407
Sum utenlandske obligasjonsfond - kollektivportefølje	1 771 216	1 928 275

Utenlandske obligasjons- og pengemarkedsfond - selskapsportefølje

Mercer short Duration Global bond fund - Robeco	239 710	269 687
Mercer short Duration Global bond fund 2 - Pimco	234 836	256 206
Sum utenlandske obligasjonsfond - selskapsportefølje	474 546	525 893

Sum rentebærende verdipapirer

	5 765 488	5 951 748
--	------------------	------------------

2.4.2 Rentebærende verdipapirer - selskapsporteføljen	844 985	900 754
---	---------	---------

6.4.2 Rentebærende verdipapirer - kollektivporteføljen	4 920 504	5 050 995
--	-----------	-----------

Sum	5 765 488	5 951 748
------------	------------------	------------------

Navn: Marit Eidsvold Jordanger

Stilling: Webredaksjonen, samfunnskontakt og kommunikasjon Akershus fylkeskommune.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 13

- Aksjer og andeler til virkelig verdi over resultatet (1 000 kr)

Norske aksjer	Anskaff. kost	Balanseverdi
Norteak AS	33 095	42 688
DEAS Eiendomsfond Norge AS	1 917	2 137
Union Core Real Estate Fund AS	691	684
Sum norske aksjer	35 703	45 509

Utenlandske aksjer og ETF

Profi Fastigheter IV Aksje	10 421	28 487
Sum utenlandske aksjer og ETF	10 421	28 487

Norske aksjefond	Anskaff. kost	Balanseverdi
DEAS Eiendomsfond Norge IS	192 522	211 552
Storebrand Eiendomsfond Norge KS	108 441	130 116
Union Core Real Estate Fund IS	68 380	64 210
Alfred Berg Gambak C	155 467	309 673
Alfred Berg Norge Inst	73 290	235 250
Danske Invest Norske Aksjer Institusjon II	93 053	280 495
Fondsfinans Norge	67 458	83 371
Nordea Stabile Aksjer Global	221 114	371 632
C WorldWide Globale Aksjer Etisk	23 476	71 062
C WorldWide Etisk III	60 000	109 980
Storebrand Global ESG Plus D	343 687	557 366
Storebrand Global Solutions C	58 806	254 053
Storebrand Likviditet C	118 781	119 429
ODIN Sverige A	30 694	235 991
Sum norske aksjefond	1 615 168	3 034 180

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Utenlandske aksjefond

China New Enterprise Investment Fund II	9 013	22 462
Northzone VI	7 164	0
Northzone VII L.P.	24 994	23 025
Northzone VIII L.P.	27 792	98 686
Saga III USD	1 354	39
Saga III EUR	3 790	24
Saga IV EUR	1 224	562
Saga IV USD	3 587	987
Saga VI USD	16 157	31 346
Saga VI EUR	19 721	20 693
Baillie Gifford Worldwide Global Alpha Choice Fund	239 936	508 087
Forum One - VCG Partners Vietnam Fund	3 609	19 205
CS Global Infrastructure Fund	0	25 267
Waste Resources Fund L.P.	8 198	18 842
Danske Invest Global Sustainable Future	122 696	190 753
RBCLux Ansvarlige Globale Investeringer	550 000	610 001
Sum utenlandske aksjefond	1 039 234	1 569 979

Sum aksjer og fondsandeler

2.4.1 Aksjer og andeler - selskapsporteføljen		
6.4.1 Aksjer og andeler - kollektivporteføljen	2 700 526	4 678 155

Investeringene i fondsandeler er en veldiversifisert portefølje. Porteføljen er spredt på ulike forvaltningsselskaper, egenkapitalinstrumenter og regioner.

Navn: Guro Hegna Svendsen

Stilling: Sikkerhet- og beredskapsleder,
fylkeskommunedirektørens stab,
Buskerud fylkeskommune

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 14

- Verdsettelse fordelt etter metodenivå (1 000 kr)

Pensjonskassen klassifiserer virkelig verdi målinger ved å bruke et virkelig verdi hierarki som reflekterer signifikansen av den inputen som brukes i utarbeidelsen av målingene.

Virkelig verdi hierarkiet har følgende nivåer:

- **Nivå 1:** Input er noterte priser (ujusterte) i aktive markeder for identiske eiendeler eller forpliktelser.
- **Nivå 2:** Input er annet enn noterte priser inkludert i nivå 1, som er observerbare for eiendelen eller forpliktelsen, enten direkte (dvs. som priser) eller indirekte (dvs. utledet fra priser).
- **Nivå 3:** Input for eiendelen eller forpliktelsen, som ikke er basert på observerbare markedsdata (ikke-observerbar input).

	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Sum
Bank	391 841			391 841
Obligasjoner		69 503		69 503
Norske aksjer			45 509	45 509
Utenlandske aksjer og ETF			28 487	28 487
Norske aksjefond	2 628 302		405 878	3 034 180
Utenlandske aksjefond	1 181 403		388 577	1 569 979
Norske obligasjonsfond		3 428 077		3 428 077
Utenlandske obligasjonsfond		2 454 169		2 454 169
	4 201 546	5 951 748	868 450	11 021 745

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 15

- Finansiell risiko

Styret har valgt en forvaltningsstrategi med forholdsvis moderat risiko. Med risiko menes i denne sammenheng sannsynligheten for tap i våre aktivas verdi i forhold til tilgjengelig bufferkapital. For å sikre en høyest mulig avkastning i forhold til valgte risikonivå, har pensjonskassen bygget opp en forvaltningsportefølje som består av obligasjoner, aksjer, eiendom og bankinnskudd.

De ulike aktiva er i varierende grad utsatt for finansiell risiko. Aksjerisiko, eiendomsrisiko, kredittisiko, renterisiko, valutarisiko og likviditetsrisiko er hovedformene for finansiell risiko disse plasseringene er utsatt for.

Aksje- og eiendomsrisiko

Risiko for tap på aksjer eller eiendom som følge av endringer i markedspriser på finansielle instrumenter. Pensjonskassen har fastsatt allokeringssrammer for å begrense denne type risiko.

Kredittisiko

Med kredittisiko menes risiko for at utsteder av et verdipapir eller en lånekunde misligholder sine forpliktelser.

Renterisiko

Renterisiko er risiko for verditap på rentebærende instrumenter, som obligasjoner og pengemarkedsplasseringer, på grunn av endringer i det generelle rentenivået.

Pensjonskassen har fastsatt rammer for durasjon for å styre renterisikoen i porteføljen. Pensjonskassens forvaltere anvender renterelaterte derivater for å styre markedsrisikoen knyttet til obligasjonsporteføljen. Hensikten er å effektivisere strategien på en mest mulig effektiv måte uten å øke risikoeksponeringen.

Likviditetsrisiko

Pensjonskassen skal til enhver tid holde en likviditetsreserve som tilsvarer to måneders pensjonsutbetaling. Pensjonskassen kan på kort varsel omgjøre noe av sine investeringer til likviditet.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømopstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 16

- Solvenskapitaldekning (i millioner kroner)

Solvenskapitalkravet per 31.12 består av følgende elementer:

Samlet Risiko	2024	2023
Renterisiko	527	391
Aksjerisiko	1 894	1 574
Eiendomsrisiko	308	296
Valutarisiko	527	509
Kredittrisiko	402	334
Konsentrasjonsrisiko	0	0
Forsikringsrisiko inkl avgangsrisiko	160	160
Motpartsrisiko	26	22
Operasjonell risiko	49	43
Diversifisering	-1 079	-926
Justering for den tapsabsorberende evnen til utsatt skatt	-422	-361
Samlet solvenskapitalkrav (millioner kroner)	2 392	2 042
Samlet Ansvarlig kapital	2024	2023
Innskutt EK	844	785
Risikoutjevningfond	108	98
Annen EK	422	359
Bufferfond	2 801	2 291
Merverdier amortisert kost porteføljen	-11	-14
Justering til beste estimat (BE)	-307	-275
Ansvarlig kapital uten overgangsregelen	3 858	3 244
Solvenskapitaldekning uten overgangsregelen	161 %	159 %
Effekt av overgangsregelen	153	155
Ansvarlig kapital med overgangsregelen	4 011	3 399
Solvenskapitaldekning med overgangsregelen	168 %	166 %

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 17

- Realiserte kursgevinster og - tap (1 000 kroner)

Det er i 2024 realisert en netto gevinst/tap på 49,0 mill.kr. i verdipapirporteføljen:

	Gevinst	Tap	Netto gevinst/tap
Rentepapirer	19 866		19 866
Aksjer/aksjefond/annet	192 509	-163 375	29 134
Sum			49 000
2.5 Realisert gevinst og tap på investeringer - kollektivportefølje			49 000
12.5 Realisert gevinst og tap på investeringer - selskapsportefølje			0
Sum			49 000

Note 18

- Pantelån (1 000 kroner)

Sannsynligheten for tap i utlånsporteføljen anses å være svært liten. Det er ikke konstatert tap i 2024.

Lån ytes innenfor 80 % av lånetakst med 1. prioritets pant i eiendommen.

	Beløp
Lån til medlemmer	177 244
Påløpte renter	2 318
Bokførte utlån	179 561

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 19

- Driftsmidler (1 000 kroner)

Bokførte verdier (1 000 kroner)	Inventar	Edb-/kontorutstyr	Sum
Anskaffelseskost per 1.1.	1 086	5	1 091
Tilgang i året	0	0	0
Avgang i året	0	0	0
Samlede avskrivninger	-646	-5	-651
Bokf.verdi pr 31.12.	440		440
Avskrevet 2023	- 195		- 195
Avskrivningssats	10- 25 %	33 %	

Note 20

- Bundne skattetrekkmidler

Skattetrekkmidler holdes på egen bankkonto. Per 31.12.2024 er det innestående 11 millioner kroner som er nok til å dekke skyldig skattetrekk.

Navn: Anna Nguyen

Stilling: Tannpleier,
Buskerud fylkeskommune

Ønsket pensjonsalder: 65 år

Pensjonsdrøm:

Jeg ser for meg en pensjonisttilværelse der jeg har frihet til å gjøre det jeg liker aller best – enten det er lange fjellturer, matlaging eller tid med familie.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?

Det gir stor trygghet å vite at pensjonskassen sikrer en stabil økonomi når jeg en dag går av med pensjon. Å ha en ordning som er forutsigbar og trygg gjør at jeg kan planlegge fremtiden uten bekymringer.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 21

- Egenkapital (1 000 kr)

	Innskutt egenkapital	Annen opptjent egenkapital	Risikoutjevning-fond
Per 31.12.23	784 632	358 597	97 990
Nye innskudd av egenkapital	59 700		
Teknisk resultat			
Overført fra teknisk resultat		12 095	
Overført fra bokført avkastning		-10 095	10 095
Øvrige resultatelementer			
Realisert avkastning av inv. i selskapsport./øvrige kostnader		5 584	
Endring merverdier i egenkapital		26 349	
Per 31.12.24	844 332	392 530	108 085

Risikoutjevningfondet representerer en buffer mot negativ uføre- og dødelighetsutvikling.

Overskudd i risikoresultat skal normalt tilbakeføres kundene med minimum 50 %, mens et underskudd utover fondets størrelse skal dekkes av pensjonskassens egenkapital. Maksimal størrelse på risikoutjevningfondet er 150 % av årets risikopremie.

Kun renter er tilført fondet i 2024.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 22

- Solvensmargin (1 000 kr)

	2024	2023
Solvenskapital		
Sum ansvarlig kapital	1 236 873	1 254 035
50 % av risikoutjevningssfond	54 043	48 995
50 % av bufferfond	1 399 674	1 145 641
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser - kontraktsfastsatte forpliktelser	2 690 590	2 448 671
Solvensmarginkrav	390 009	346 036
Solvensmarginkapital i prosent av solvensmarginkrav.	689,9 %	707,6 %

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 23

- Bevegelser i forsikringsmessige avsetninger (1 000 kr)

	Premiereserve	Bufferfond	Premiefond
1. Inngående balanse	6 915 624	2 291 282	472 575
2. Resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
2.1 Netto resultatførte avsetninger	466 511	508 066	47 283
2.1.1 Øvrige netto resultatførte avsetninger			
2.2 Overskudd på avkastningsresultatet	4 049		338 710
2.3 Risikoresultat tilordnet forsikringskontraktene			38 976
Sum resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser	470 560	508 066	424 970
3. Ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			
3.1 Overføringer mellom fond			
3.2 Overføringer til/fra pensjonskassen			-95 824
Sum ikke resultatførte endringer i forsikringsforpliktelser			-95 824
4. Utgående balanse	7 386 184	2 799 348	801 721

Premiereserve inkluderer administrasjonsreserven og erstatningsavsetninger.

Erstatningsavsetningen i premiereserven utgjør 43,3 millioner kroner.

Bufferfondet er en sammenslåing av tilleggsavsetninger og kursreguleringsfond. Det er full fleksibilitet i disponeringen av bufferfondet så lenge kravet til premiereserve er oppfylt. Bufferfondet vil kunne benyttes i de år den finansielle avkastningen ikke er tilstrekkelig til å dekke de forsikringstekniske avsetninger.

Samtlige forsikringsforpliktelser tilhører hovedbransjen kollektiv pensjonsforsikring og delbransje offentlig tjenestepensjon per 31. desember 2024.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 24

- Sensitivitetsanalyse

Beregningsforutsetning	Endring	Effekt på premiereserve	
		1 000 kr	Prosent
Dødelighet	- 10 %	204 516	2,87 %
Uførehyppighet	+ 20 %	30 419	0,43 %

Note 25

- Premiefond (1 000 kr)

	2024	2023	2022
Premiefond 31.12.	801 721	472 575	476 302
Årets premie	745 188	853 518	655 935
Premiefondets størrelse i forhold til årets premie	107,6 %	55,4 %	72,6 %
Premiefondets anvendelse de siste 3 år	2024	2023	2022
Inngående balanse	472 575	476 302	379 091
Innbetalt til premiefond			
Benyttet til premiebetaling	-95 824	-160 363	-57 214
Frigjort/overført til premiereserve	38 151	-19 582	108 214
Premiereserve frigjort som følge av endringene i tjenestepensjon i offentlig sektor			
Avregnet utbetalinger			
Godskrevet for mye betalt likviditetspremie			
Garantert rente, 2,0 % p.a.	9 132	8 717	7 297
Tilført ved fusjon			
Tilflyttet fra KLP			
Fra årets renteresultat	338 710	119 218	
Fra årets risikoresultat	38 976	48 283	38 914
Utgående balanse	801 721	472 575	476 302

Premiefondet er de forsikredes eiendom. Fondet kan benyttes til premiebetaling.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 26

- Nærstående part

Pensjonskassens formål er å yte pensjoner til medlemmene og deres etterlatte i henhold til vedtektene.

Pensjonskassen er en selvstendig juridisk enhet med egen regnskapsføring. Pensjonskassens midler holdes adskilt fra Fylkeskommunens midler og hefter ikke for Fylkeskommunens forpliktelser.

Fylkeskommunenes samlede kjernekapitalinnskudd i pensjonskassen utgjør 844,3 millioner kroner per 31.12. Inkludert i tallet er innskudd fra det heleide Akershus Energi-konsernet og annen fylkeskommunalt tilknyttet virksomhet.

Medlemsbedriftenes premiefond er månedlig godskrevet 2,0 % p.a. garantert rente med totalt 9,1 millioner kroner i 2024.

Note 27

- Andre fordringer

	2024	2023
Kundefordringer	27 150	6 583
Mellomværende fordring på kollektivporteføljen	29 388	75 030
Andre kortsiktige fordringer	8 679	3 376
Totalt andre fordringer i selskapsporteføljen	65 217	84 990
Bank kollektivet	367 074	301 457
Mellomværende gjeld til selskapsporteføljen	-29 388	-75 030
Utbytte	2 361	2 221
Andre fordringer*	51 794	110
Totalt andre fordringer i kollektivporteføljen	391 841	228 757

* Se note 31 for ytterligere detaljer.

Det er bokført en fordring i selskapsporteføljen med tilsvarende forpliktelse i kollektivet. Fordringen oppstår grunnet separat forvaltning.

Mellomværende fordring mellom selskapet og kollektivet gjøres opp i februar 2025.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 28

- Beskrivelse av pensjonsordningen

Navn på arbeidsgiver:

- Akershus Energi AS
- Akershus Energi Vannkraft AS
- Akershus Energi Varme AS
- Akershus Fylkeskommune
- Akershus Kollektivterminaler FKF
- Akershus Reiselivsråd
- Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet
- Barnevern
- Bufetat
- Buskerud Fylkeskommune
- Familievern
- FRID IKS
- Glomma Kraftproduksjon AS
- Halden Kraftproduksjon AS
- MiA - Museene i Akershus
- Nitja senter for samtidskunst
- Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold
- Skien Kraftproduksjon AS
- Statsbygg Øst
- Stiftelsen Ahus Boligselskap
- Stiftelsen Buskerudmuseet
- Stiftelsen Drammens Museum
- Stiftelsen Emma Hjort Boligselskap
- Ungt Entreprenørskap Akershus
- Ungt Entreprenørskap Buskerud
- Ungt Entreprenørskap Østfold
- Vardar AS
- Vardar Vannkraft AS
- Vardar Varme AS
- Østfold Fylkeskommune

Type pensjonsordning:

Pensjonsordningen er en offentlig tjenstepensjonsordning etter Sentral Generell Særavtale 2020 Pensjonsordninger.

Arbeidstakernes tilskudd til pensjonsordningen:

Aktive arbeidstakere bidrar med 2 prosent av pensjonsgrunnlaget.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Beskrivelse av pensjonsytelsene

Følgende ytelser inngår i pensjonsordningen:

1. Alderspensjon og AFP (65-67 år)
2. Uførepensjon og midlertidig uførepensjon
3. Ektefelle- og barnpensjon

Alderspensjon for personer født 1963 og senere - påslagspensjon

Påslagspensjon for de som er født i 1963 og senere. Det settes av en andel av lønnen (pensjonsgrunnlaget) i en beholdning, årlig 5,7 prosent for inntekt mellom 0 - 12G og 18,1 prosent for inntekt mellom 7,1 - 12G. Årlig pensjon beregnes ved at pensjonsbeholdningen divideres med delingstallet på uttakstidspunktet for pensjonen. Opptjent pensjon frem til 1.1.2020 beholdes.

Alderspensjonen utbetales livsvarig.

Alderspensjon for personer født før 1963

- Før 67 år: 66 prosent av pensjonsgrunnlaget, før levealderjustering.
- Fra 67 år: Differansen mellom 66 prosent av pensjonsgrunnlaget og en antatt/faktisk alderspensjon fra folketrygden iht. bransjestandard, før levealderjustering.

Til alderspensjon er det beregnet et tillegg på 10 prosent av brutto alderspensjon for hvert barn under 18 år, men kan samlet ikke overstige 90 prosent av pensjonsgrunnlaget. Alderspensjon beregnes og utbetales som en livsvarig ytelse.

AFP 65-66 år

Pensjonen beregnes enten etter folketrygdens regelverk, eller som en alderspensjon etter pensjonsordningens regler. Det blir innført ny AFP for de som er født i 1963 og senere. Reglene er ikke endelig vedtatt, men forslaget er i hovedtrekk lik AFP i privat sektor.

Uførepensjon og midlertidig uførepensjon

- 25 prosent av grunnbeløpet, likevel ikke mer enn 6 prosent av pensjonsgrunnlaget.
- 3 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp.
- 69 prosent av den delen av pensjonsgrunnlaget som er mellom 6 og 12 ganger folketrygdens grunnbeløp.

Delvis ervervsudyktighet/uførhet gir rett til uførepensjon i forhold til graden av uførhet til enhver tid så lenge/såfremt uførheten er minst 20 prosent. Til uførepensjonen er det for hvert barn under 18 år beregnet et tillegg på 4 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp. Samlet barnetillegg kan likevel ikke overstige et beløp tilsvarende 12 prosent av pensjonsgrunnlaget opp til 6 ganger folketrygdens grunnbeløp.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm-oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Ektefelle- og barnepensjon

Årlig ektefellepensjon fra pensjonsordningen som omfatter arbeidstakere ansatt etter 1. juli 2000 eller ektefeller født etter 1. juli 1950, som det beregnes ordinær årspremie for, utgjør:

- 9 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Årlig ektefellepensjon fra pensjonsordningen som omfatter arbeidstakere ansatt før 1. juli 2000 og ektefelle født før 1. juli 1950, som det beregnes ordinær årspremie for, utgjør:

- differansen mellom 39,6 prosent av pensjonsgrunnlaget og en antatt gjenlevendepensjon fra folketrygden.

Årlig barnepensjon fra pensjonsordningen, som det beregnes ordinær årspremie for, utgjør:

- 15 prosent av pensjonsgrunnlaget.

Barnepensjon beregnes og utbetales til barnet er 20 år eller tidligere død.

Note 29

- Bestand antall medlemmer

Medlemstype	Menn	Kvinner
Aktive og uførepensjonister	2 147	4 731
Oppsatte med rettighet	1 352	2 160
Øvrige pensjonister	2 012	4 909
Sum	5 511	11 800

Ovennevnte bestandsoppstilling hensyntar ikke personer uten pensjonsrettigheter i pensjonsordningen.

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Note 30

- Gjenforsikring - reassurans

Pensjonskassen har tegnet en gjenforsikringskontrakt av typen katastrofedekning som omfatter avsetninger for død og uførhet med egenandel på 10 millioner kroner og reassuransedørs andel på 190 millioner kroner som gjelder for året 2024.

Gjenforsikringskontrakten dekker de største 44 risikosommene ved dødsfall eller eventuelt de største risikosummer ved uførhet i et katastrofescenario.

Note 31

- Hendelser etter balansedagen

Det vil bli en fraflytting av Stiftelsen Buskerudmuseet i 2025 til Storebrand Livsforsikring AS. Foreløpig oppgjør for pensjonsordningen er 51 millioner kroner.

Beløpet er overført til Storebrand Livsforsikrings AS 31.12.2024, og står som en forskuddsbetalt kostnad i balansen.

A portrait of Mikael Sjursen Myhre, a man with short brown hair and a mustache, wearing a dark blue and green hoodie. He is standing in a bright, modern indoor space with large windows and a glass roof. The background is slightly blurred, showing a wooden structure and some greenery.

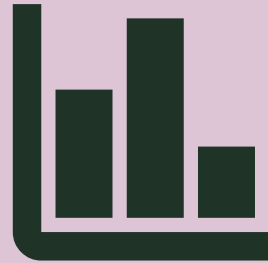
Navn: Mikael Sjursen Myhre

Stilling: Læring brukerstøtte,
fylkeshuset Sarpsborg, FRID IKS

Ønsket pensjonsalder: 66 år

Pensjonsdrøm: Bruke mer tid med venner
og familie.

Hvorfor er pensjonskassen viktig for deg?
Det er trygt å vite at jeg tjener opp til pensjon
selv som lærling, og at jeg får hjelp om jeg
trenger det.

REVISORS BERETNING

Deloitte.

Deloitte AS
Dronning Eufemias gate 14
Postboks 221
NO-0103 Oslo
Norway

+47 23 27 90 00
www.deloitte.no

Til styret i Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold

UAVHENGIG REVISORS BERETNING

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Pensjonskassen for fylkene Akershus, Buskerud og Østfold som består av balanse per 31. desember 2024, resultatregnskap, oppstilling av endringer i egenkapital, kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav, og
- gir årsregnskapet et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten, bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik internkontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Deloitte AS and Deloitte Advokatfirma AS are the Norwegian affiliates of Deloitte NSE LLP, a member firm of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee ("DTTL"), DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL and Deloitte NSE LLP do not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more about our global network of member firms.

Registrert i Foretaksregisteret
Medlemmer av Den norske Revisorforening
Organisasjonsnummer: 980 211 282

Deloitte Norway conducts business through two legally separate and independent limited liability companies: Deloitte AS, providing audit, consulting, financial advisory and risk management services, and Deloitte Advokatfirma AS, providing tax and legal services.

Deloitte.

Uavhengig revisors beretning
Pensjonskassen for fylkene Akershus,
Buskerud og Østfold

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til selskapets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avvirket.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgjøre en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betyggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaten og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 20. mars 2025
Deloitte AS

Gry Kjersti Berget
Gry Kjersti Berget
statsautorisert revisor

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrømoppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

AKTURARENS BERETNING

NAVIGERING

Adm. dir. beretning	2
Om pensjonskassen	7
Virksomheten	13
Rådgivende lege: Høyt sykefravær er ikke skjebnebestemt	16
Medlemmene gir oss svært god attest	20
ESG	23
Nøkkeltall	29
Årsberetning	32
Resultatregnskap	43
Balanse per 31.12.24	48
Endringer i egenkapital	52
Kontantstrøm- oppstilling	53
Noter til regnskapet	57
Revisors beretning	98
Aktuarens beretning	100

Aktuarens beretning

Til styret i Pensjonskassen for fylkene

Som aktuarfunksjon skal jeg sørge for at pensjonskassen til enhver tid blir drevet på en forsikringsteknisk ansvarlig måte. I henhold til dette har jeg vurdert den forsikringstekniske situasjonen for pensjonskassen for regnskapsåret 2024.

Etter min vurdering er de forsikringstekniske avsetninger i balansen per 31.12.2024 og de tilhørende avsetninger som er foretatt til disse fondene resultatregnskapet for 2024 i samsvar med gjeldende lover og regler.

Oslo 14. mars 2025

Arman Færø Johnsen

Lumera AS

Aktuarfunksjon

Pensjonskassen for fylkene

Akershus, Buskerud og Østfold

www.pensjonskassenforfylkene.no

Org.nr: 974 358 603

Produksjon:

Straka AS og

YOUnted design & reklamebyrå AS